

Kanadský Slováčok

ZA BOHA, NÁROD A SLOVENSKO

The Canadian Slovak

FOR GOD, NATION AND SLOVAKIA

Volume - ročník 74. číslo 18

17. september 2016

Cena / Price: \$1.75

Slovak Constitution Day Gets Record Crowd

...Many more diplomatic and business outsiders were there than ever before. Is Slovakia - at last - actually recognized as a real and important world country? Also likeable was that plenty more people of Slovak origin came in Slovak costumes than in previous times. And many more of them were younger adults instead of older generations this time.

Photo: Tobor Dej

Page 14

Eparchy continues to thrive!

September 8, the Feast of Nativity of the Mother of God, is a state holiday in many countries. In our Eparchy, it is the Feast Day of the Cathedral church in Toronto: the seat of the bishop.

Continued on page 8, 13

www.kanadskyslovak.ca

Spomienky z doby kamennej

Spomedzi tých, ktorí sa narodili trochu skôr, ako boli vynájdené prenosné telefóny, kreditné karty či ostatné elektronické výtobytky dnešných čias, si začiatok školského roka detailne pamätá len málokto. No na niečo si snáď spomenieme. Niektorí na mamu, ktorá nás po prvýkrát viedla do školy. Na strach z toho, ako bude vyzerat' učiteľ. Na kvety pre prvú učiteľku, na drevené lavice, v rohu ktorých bola malá nádobka na atrament či na prezuvky a vešiak na kabáty na chodbe. A na to, ako sme všetko doma oznamovali. Ako sme sa učili stáť v pozore, či sedieť s rukami za chrbtom, alebo na kohosi, kto poplakával za mamou. V mojom prípade zostala spomienka na mamu, ktorá ma čakala po škole, lebo som si nevedel uviazat' "mašličky" na topánkach.

V televíznom spravodajstve ukazovali budúcich prvákov, ktorým mamy nakupovali všeličo na začiatok školského roka. A napokon, ako ich poučali (podobne ako nás)... Práve tam nastal ten veľký, neporovnateľný rozdiel, keď sme sa mohli cítiť ako z doby kamennej. Kamera snímala mladú matku

vysvetľujúcu malej prváčke, aby jej hneď zavolala, keby jej bolo smutno, ale aby šetrila batériu v telefóne. A zdôraznila jej bufet, kde si má kúpiť niečo dobré a tiež, že nemá zabudnúť umyť si ruky. Dieťa venovalo najväčší obdiv svojej novej peňaženke a telefónu, na ktorom si už skúšalo rôzne hry.

Deti džavotali, hľadali si priateľov a mamky postávali v prvý deň chvíľku s nimi v triede. Keď odchádzali, tá s ktorou bol rozhovor, dcérke zakývala a prstom ukázala na svoj telefón. Iba tak, pre istotu, aby nezabudla zavolať...

Spravodajstvo ukázalo aj niečo, čo sa nezmenilo. Svoju ratolesť v prvý školský deň vyobliekala a pred školou odfotila ešte s nesmelým výrazom. Pred školou ju odfotila aj po prvom školskom dni, keď už dievčatko nebolo také „naškrobené“, ale rozstrapatené a usmiate, chválilice sa jedným dychom, ako vyhrali futbal nad chlapcami. Nerozprávalo ani o telefóne, ani o dolároch v peňaženke. A v tú chvíľu sa podobalo deťom z našej doby...

Boli sme to my len praľudia z doby kamennej. Nemali sme ani telefón s nainštalovanými hrami, ani korunky v peňaženke či „budilárku“ a v

očiach sme mali viac strachu, lebo nám ktosi pošepkal, že učiteľka je poriadne prísna a že niekedy aj jednu „strúhne“.

A už vôbec sme nepoznali žltý školský autobus. Futbal sme hrali s akousi roztrhanou loptou. Všetci sme si odhrýzovali z jedného neumytého jablka. No a trochu sme sa báli ísť domov, keď sme si zablatili sviatočné topánky a prsty sme mali zafarbené od modrého atramentu. Ale na tvári sme mali úsmev podobný tomu, aký mala spomínaná prváčka.

Boli sme tuším z doby kamennej, ale možno sme prežili búrlivejšie, prirodzenejšie a šťastnejšie detstvo. Ale na to sme prišli až oveľa neskôr. Možno vtedy, keď sme videli to strapaté dievčatko vysvetľovať mame ako nabili chlapcov vo futbale.

(Na snímke žiaci I. C triedy Základnej školy na ul. Komenského v Trebišove počas otvorenia školského roka 5. septembra 2016. FOTO TASR – Roman Hanc)

Kanadský Slovák The Canadian Slovak

Visit our website at
Navštívte našu internetovú stránku na
www.kanadskyslovak.ca

Published every bi-weekly Saturday
(24 times a year)
Vychádza každú dvojtýždňovú sobotu
(24-krát do roka)
The newspaper is published with the
financial support through grants from the
Office for Slovaks Living Abroad
(www.uszz.sk) in the Slovak Republic
and from the Canada Periodical Fund –
Aid to Publishers from the Department of
Canadian Heritage.

Tieto noviny vychádzajú

S finančnou podporou
**Úradu pre Slovákov
žijúcich v zahraničí**

(www.uszz.sk) na Slovensku a
z Kanadského fondu pre periodiká -
podpora vydavateľom z ministerstva
Kanadského dedičstva.

www.uszz.sk

- Informácia a žiadosť o osvedčenie Slováka žijúceho v zahraničí
- Adresár krajanských spolkov
- Dotácie

Office for Slovaks Living Abroad
• Information and application for certificate issued to a Slovak living abroad

Subscription rates in Canada \$75,
United States \$100 and other countries
\$140. Please mail your cheque to the
editorial office.

Predplatné pre Kanadu \$75,
do Spojených štátov \$100 a do ostatných
krajín \$140. Šeky na predplatné pošle-
lajte na adresu redakcie.

Editorial Office - Adresa redakcie
259 Traders Blvd. East, Unit 6
Mississauga, ON, L4Z 2E5
Telephone – Telefón 905-507-8004

Julius Behul
Editor-in-Chief
Šéfredaktor
editor@kanadskyslovak.ca

Stanislav J. Kirschbaum
Chairperson, Editorial Committee
predseda Redakčného výboru
stankosk@glendon.yorku.ca

The Editorial Staff reserves the right to
edit, shorten, correct, or not publish con-
tributions of stories or photographs.
Unsigned articles will NOT be published.
Articles and photographs sent by regular
mail will not be returned.

*Redakcia si vyhradzuje právo príspevky
skrátit, redakčne upraviť, alebo aj
neverejniť. Nepodpísané príspevky
neverejňujeme. Rukopisy a fotografie
poslané poštou nevraciam.*

**Canadian Slovak League
Kanadská slovenská liga**
Head Office - Hlavný úrad
259 Traders Blvd. East, Unit 6
Mississauga, ON, L4Z 2E5

Mary Ann Doucette
President/predseda
madoucette@ksliga.ca

KALENDARIUM

FOR SALE

Established European Retail Bakery

For more information contact

Joe Pust
Sales Representative

Cell: 905 - 630 - 1956
Office : 905 - 465 - 9348

joe@jpust.com

PAINTERS WITH EXPERIENCE

NEEDED FOR EXTERIOR AND
INTERIOR SUBDIVISION WORK.
TOOLS, CAR & SIN REQUIRED.

CALL
905-814-8629 MON-FRI 7AM-5PM.

**Máme záujem
o kúpu
prístroja na pečenie
vianočných oblátok.**

416 - 368 - 0057
(Hana)

KTO A KDE

Sts. Cyril and Methodius Parish
5255 Thornwood Dr., Mississauga, ON
L4Z 3J3 905-712-1200 Fax: 905-712-0974
e-mail: office@slovakparish.ca
web site: www.slovakparish.ca

**Slovenský evanjelický kostol
augšburgského vyznania sv. Pavla** (Slovak Evangelical
Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto,
Ont. M6H 2H8 Ont. Tel.: (416) 658-9793

**Gréckokatolícky katedrálny chrám Narodenia Presvätej
Bohorodičky**
257 Shaw Street Toronto, Ontario, M6J 2W7
tel.: 416-531-4836 cell.: 416-738-6880
(Rev. Marek Novický)
email: rev.marek@yahoo.ca
web site: www.slovakeparchy.ca

Assumption Slovak Catholic Byzantine Church
1406 Barton St. East, Hamilton, On., L8H 2W5
Tel. 905 544-9166, www.church.assumptionslovakhall.ca

Rímsko-katolícky kostol sv. Cyrila a Metoda,
1532 Alexeis Rd. Windsor, Ontario. N8Y 4P2,
tel: (519) 945-7063, Fax: (519) 945-0866

Slovenské evanjelické služby Božie v kostole Sv. Lukáša,
3200 Bayview Avenue, Toronto, M2M 3R7.
Rev. Dusan Toth, D.D. Tel.: 416-2218900,
e-mail cosloffice@sympatico.ca

St. Michael's Slovak Byzantine Catholic Church
2120 Byng Rd. (Walker/Tecumseh) Windsor Ontario
N8W 3E2
Phone/Fax: (519) 258-4829

Rímsko-katolícky kostol sv. Cyrila a Metoda
204 Park St. North Hamilton, Ont.
(905) 529-6674 www.slovakchurch.com

Cathedral Mission of the Transfiguration
15 Church Lane Thornhill, ON L3T 2G4 - 905-477-4867
Divine Liturgy 8:45 am Sunday

**The Eparchy of SS. Cyril and Methodius of Slovaks of
the Byzantine Rite in Canada**
223 Carlton Road
Unionville, Ontario, Canada L3R 3M2
Tel.: 905-477-4867
Fax: 905-479-9629
Eparchial bishop: Most. Rev. John S. Pazak C.Ss.R.

Rímsko-katolícky kostol sv. Cyrila a Metoda
7187 2nd Ave. Montreal, QC H2A 3G8
(514) 721-1551

Catholic Church Protection of the Mother of God 464
Ritson Rd.S. Oshawa, Ont. L1H 5J9
Tel: 905-245-0629 Fr. Stephen Williams Adm.
email: holy.protection.by@gmail.com

Slovenské veľvyslanectvo Slovak Embassy
50 Rideau Terrace, Ottawa, Ont. K1M 2A1
Tel.: (613) 749 4442 www.ottawa.mfa.sk

**Honorary Consulate of the Slovak Republic
Montreal** 22, Place de la Madeleine
Dollard des Ormeaux Quebec, H9B 1W3
T: 514 585 2496 F: 514 421 1583
E: Slovex@slovex.com
Honorary Consul Mr. Dezider Michaletz

Honorary Consulate of the Slovak Republic
649 Brooker Ridge
Newmarket, Ontario
L3X 1V7 Canada
Tel.: 647 290 - 9304
Fax: (905) 898 - 0166
Honorary Consul General Mr. Michael Martincek
E-mail: slovakconsulateto@gmail.com

Honorary Consulate of the Slovak Republic
424 Varsity Estates Place NW
Calgary, Alberta T3B3B9
Tel: 587-333-6831
Fax: 206-424-0205
email: richard@wolffi.com
Honorary Consul: Mr. Richard Wolffi

Centrum kultúry a dedičstva kanadských Slovákov
12 Birch Ave. Toronto, Ont.
(416) 939 3111 <http://www.slovak.com>

**Slovenská Kanadská Národná Rada
Slovak Canadian National Council**
135 West Beaver Creek
P.O. Box 1008, Richmond Hill, ON,
Canada L4B 4R9 tel. (905)771 - 9748
senc@rogers.com

**Slovak Canadian Heritage Museum
Múzeum Slovenského Kanadského
kultúrneho dedičstva**
5255 Thornwood Dr., Mississauga, ON L4Z 3J3
416-721-7652 slovakmuseum@gmail.com

Torontské slovenské divadlo
www.torontskeslovenskedivadlo.com
divadlo@torontskeslovenskedivadlo.com

Východna Slovak Dancers Toronto
Joan Becar, President 416 561 4520
Dusan Dorich 416 806 4420

Slovak Domovina Dancers, Windsor, Ont.
Irene Timko Director, 519-969-2899
e-mail: timko.irene@gmail.com

Duchovná obnova v jubilejnom roku Milosrdenstva

farnosť sv. Cyrila a Metoda, Mississauga, ON
od 15. do 18. septembra 2016

Spiritual renewal in the Jubilee year of Mercy

in the parish of Sts. Cyril and Methodius, Mississauga, ON
September 15 to 18, 2016

Milosrdní ako Otec *Merciful like the Father*

15. septembra, štvrtok – slávnosť Sedembolestnej PM. Patrónky Slovenska
September 15, Thursday – Feast of Our Lady of Sorrows

9.00 – English Topic: Mary Mother of Mercy
19.00 – slovenská Téma: Mária Matka Milosrdenstva
Hala: Cesta milosrdenstva I

16. septembra, piatok / September 16, Friday

9.00 – English Topic: Human misery and answer of the Divine Mercy
19.00 – slovenská Téma: Bieda človeka a odpoveď Božieho milosrdenstva
Hala: Cesta milosrdenstva II

17. septembra, sobota / September 17, Saturday

10.00 – slovenská Téma: Podobensťvá o milosrdenstve
Hala: Cesta milosrdenstva III
17.00 – English Topic: Parables about Mercy

18. septembra, nedeľa / September 18, Sunday

9.00 – English Topic: Acts of Mercy
– slovenská Téma: Skutky milosrdenstva
Hala: Cesta milosrdenstva IV (káva)

Sv. Spoveď: pred sv. omšou každý deň
Confession – before Holy Mass every day

Poškodený breh Dunaja opravia v utorok

Výletná loď Anesha plaviaca sa pod švajčiarskou vlajkou narazila do hrádze v nedeľu v ranných hodinách.

Bratislava 12. septembra (TASR) - S opravou poškodeného brehu Dunaja po nedeľňajšej (11.9.) havárii výletnej lode začne Slovenský vodohospodársky podnik (SVP) v utorok (13.9.). Plavba na Dunaji je preto od dnešného večera zastavená, informoval TASR hovorca SVP Pavel Machava.

Vodohospodári pre opravu podľa jeho slov znížia hladinu v prírodnom kanáli a zdrži na Vodnom diele Gabčíkovo. Ukončenie prác sa predpokladá v utorok vo večerných hodinách. "Následne plánujeme postupné zvyšovanie hladiny na pôvodnú úroveň," doplnil Machava.

Na Dunaji je tak obmedzený režim plavby. "Vodcovia plavidiel sú povinní prispôbiť plavbu plavidiel podľa aktuálnej hodnoty vodného stavu na vodočte Devín a Bratislava. Po ukončení prác a obnovení dostatočných plavebných hĺbok bude plavba obnovená v plnom rozsahu," uviedla Katarína Mihalovičová z Dopravného úradu. Mimo prevádzky je tak aj kompa medzi Vojtkou a Kyselickou.

Výletná loď Anesha plaviaca sa pod švajčiarskou vlajkou narazila do hrádze v nedeľu v ranných hodinách. Nikomu sa nič nestalo. Kapitána lode polícia obvinila z prečinu všeobecného ohrozenia z nedbanlivosti. Plavidlo narušilo pravý breh Dunaja.

7. zbor Kanadskej Slovenskej Ligy v Toronte pripravuje v spolupráci
s Kanadským slovenským inštitútom dňa

15. októbra 2016

v spoločenských priestoroch svojej budovy
(259 Traders Blvd. Mississauga Unit 6)
výstavu známych i menej známych fotografií

KAROLA PLICKU

zo zbierky Etnografického múzea v Martine.

Karol Plicka :
Vo Viedni som sa narodil, v Prahe som býval,
ale na Slovensku som žil.

Výstava je pohľadom Karola Plicku na Slovensko a jeho ľud zo začiatku 20. storočia, ktorým prejavil svoj vzťah ku krajine pod Tatrami nielen ako uznávaný fotograf, ale aj ako etnograf, filmár, zberateľ piesní či ako muž, ktorý sa do Slovenska úprimne zamiloval.

Spochybňovanie za tridsať strieborných

Tí, ktorí profesionálne tvoria paškvily a očierňujú každého, kto niečo dokázal, ukázali svoju tvár ešte pred vysvätením Matky Terezy. V podstate, nič nového pod slnkom, lebo takí sa vždy nájdu.

Kto sú teda a odkiaľ pochádzajú? Niektorí, čo sledujú rôzne svetové spravodajstvá, možno zaregistrovali spochybňovanie tých najľudskejších činov Matky Terezy v „dokumente“ či lepšie povedané vo výplode žilče Christophera Hitchensa odvysielanom

na televíznej stanici BBC. Akoby sa len čakalo na blížiaci sa čas, kedy bude vyhlásená za svätú, aby niektorí tzv. „kritici“ vytiahli už vopred pripravené materiály útočiacie na jej česť a tak zatienili jej pamiatku.

Dalo by sa namietat', že niečo také vytvára iba vonkajší svet, alebo že slovenskí autori by sa k podobným zákernostiam neznižili, lebo veď v našom národe zostal, dúfajme, vrozený čistý ľudský charakter. Žiaľ, môže to povedať iba ten, kto nesleduje slovenskú tlač, prípadne

nievie čítať medzi riadkami. Lebo ani slovenská tlač nezostala v tomto smere pozadu a začala uverejňovať „úvahy“, v ktorých akože mraštila čelo nad zahraničnou špinou... Ale z viacerých článkov sa dalo ľahko vyčítať, že autor chce hlavne nastoliť otázku, či v danej kritike preda len nebol kus či kúsok pravdy. Spochybňovali, či Matka Tereza dostala oprávnené Nobelovu cenu, či mala prijať finančné milodary od najskôr populárnych, no neskôr odsunutých politikov a či a kde mala tieto financie rozdeliť. Pribúdalo

mnoho na slovo vzatých „odborníkov“, ale v podstate väčšinou sú to iba Judáši, ktorí za tridsať strieborných hrajú takú melódiu, akú si ich chlebdarcovia želajú.

Hovorí sa, že podľa peria poznáš vtáka a v parafrázovanej úprave sa dá povedať, že podľa článkov v tlači poznáš nielen charakter autora, ale aj zameranie a hlavne cieľ tých-ktorých novín. Bár s by sa skrývali za demokraciu...

jb

MATKA TERÉZIA A SLOVENSKÝ BISKUP

František Vnuk

V nedeľu, 4. septembra 2016, bola v Ríme kanonizovaná obetavá kresťanská duša, matka Terézia z Kalkaty. (*26. august 1910 - +5. september 1997)

Bola zakladateľkou kongregácie misionárok lásky, ktoré dnes pôsobia na celom svete. V tejto súvislosti sa jej meno často objavovalo v slovenských médiách. Len v skromnej miere sa však spomenula jej úzka a plodná spolupráca s biskupom Pavlom Hnilicom. Nuž patrí sa zaplniť túto medzeru a preto tu odcitujeme jednu kapitolu zo životopisu biskupa Hnilicu (HNILICA J. a VNUK F., Pavol Hnilica, biskup umlčanej cirkvi, II., Trnava 1996, s. 77-82)

Meno Matky Terézie je dnes známe na celom svete. Táto skromná a obetavá mníška nikdy netúžila po publicite. Keď ju v roku 1971 žiadal anglický spisovateľ a novinár Malcolm Muggeridge o rozhovor, odpísala mu: „Ani život Ježiša Krista nebol napísaný, kým žil— Urobme radšej niečo krásne na oslavu Boha.“ Ale Muggeridge je jedným z tých novinárov, ktorí nepovažujú „nie“ za odpoveď. Vyhľadal ju a opísal jej dielo v knižočke *Something beautiful for God* (Niečo krásneho pre Boha.) A hlas tlačeného slova je taký prenikavý, že čoskoro ľudia na celom svete počuli o tejto mimoriadnej žene, apoštolke chudobných, biednych, chorých a opustených. A veci, ktoré o nej počuli, naplnili ich úžasom, obdivom i výčitkami svedomia.

V roku 1952 Matka Terézia začala zakladať domy pre chorých a umierajúcich, do ktorých v rokoch 1952-1984 priviedli z ulíc Kalkaty vyše opustených 30 000 ľudí. Matka Terézia výslovne hovorí, o akých ľuďoch jej najviac ide: „Náš domov je len pre tých, ktorých nechcú prijať do nemocnice, alebo pre ľudí, ktorí nemajú celkom nikoho, kto by sa o nich postaral.“

Venujú sa opatere malomocných – len v Kalkate ošetrojú asi desaťtisíc – o ktorých v Indii panuje názor, že ich opustili aj bohovia, a preto ich veľmi často vlastné rodiny vyhadzujú z domu. Roku 1965 kongregácia misionárok lásky dostala pápežské potvrdenie a schválenie.

Odvtedy kongregácia rozšírila svoju činnosť po celej Indii a začala prenikať aj do západného sveta.

A na tomto rozvoji má svoj podiel aj biskup Pavol Hnilica, ktorý sa po prvýkrát stretol s Matkou Teréziou v decembri 1964. Ona tiež prišla do Bombay na Eucharistický kongres. Zoznámil ich chorvátsky kňaz, bývalý jezuita, dobre známy aj na Slovensku, Tomislav Kolakovič, ktorého deň predtým Pavol stretol na jednom námestí v Bombay. Otec Kolakovič mu rozprával o problémoch Indie a hovoril mu aj o Matke Terézii. Pavol vyjadril svoju túžbu stretnúť túto rehoľníčku. Z prvého stretnutia si Pavol pamätá len to, že jej povedal, že Svätý Otec sa rozhodol darovať jej kongregácii auto, ktoré dostal ako dar od istého amerického miliónára. Toto bolo pre ňu veľkým prekvapením. (Ako sa Pavol neskôr dozvedel, Matka Terézia auto hneď predala. Za utŕžené peniaze kúpila pozemok, na ktorom vybudovala nemocnicu pre malomocných a nazvala ju Vila Pavla VI.)

Keď Matka Terézia videla Pavlov záujem o jej prácu, pozvala ho, aby po skončení Eucharistického kongresu v Bombay prišiel do Kalkaty. Pavol s radosťou pozvanie prijal. V Kalkate Pavol šiel do kláštora misionárok lásky v sprievode chorvátskeho pátra, ktorý bol spirituálom Matky Terézie. Biskup Pavol im tam odslúžil svätú omšu, počas ktorej jedna novicka zložila sľuby. Pavol jej chcel urobiť túto chvíľku pamätihodnou a niečím ju obdariť. Keďže nemal pri sebe nič vhodnejšieho, dal jej svoj biskupský kríž. Potom ho Matka Terézia požiadala, aby

niečo povedal sestričkám. Pavol ich povzbudil v ich práci a rozprával im o utrpení a prenasledovaní sestričiek v Česko-Slovensku.

Neskoršie Matka Terézia zaviedla Pavla do tzv. domu smrti, ktorý ešte aj dnes volá svojou prvou láskou. Je to vlastne predsieň chrámu indickej bohyně Kal. Toto miesto jej dali úrady hneď na začiatku, v roku 1952, keď hľadala nejaké prístrešie pre chorých a umierajúcich, ktorých našla opustených na uliciach Kalkaty. Kňazi tohto hinduistického chrámu rozhorčene protestovali a chceli ju odtiaľ vyhnáť. Vraj je to znesvätenie chrámu a urážka hinduizmu. Vec prišiel vyšetrovať vysoký predstaviteľ budhistov. Bol dojatý tým, čo tam videl a povedal: „Stretol som živú bohyniu. Mali by sme sa vlastne hanbiť, že náš katolícka sestra z cudziny musí učiť, ako sa starať o našich chudobných a biednych.“

Raz, keď Matka Terézia sprevádzala Pavla medzi malomocnými, ktorí

tam ležali na rohožkách, prišla k nim istá sestrička s fľaštičkou vody. Matka Terézia zobrala fľaštičku, obrátila sa na Pavla a hovorí mu: „Otec biskup, tu je jedna stará babička, je ťažko chorá, poďte ju pokrstiť.“

Biskup sa trochu zarazil. Rozpamätal sa, že krst dospelých vyžaduje určité základné vedomosti, a preto sa pýtal: „A poučili ste ju o základoch katolíckej viery?“ Matka Terézia odpovedala: „Nuž povedala som jej, že Boh ju miluje.“

Vtedy si Pavol spomenul: „Či je tu čas na štúdium tajomstiev viery? Tu stačí rozumieť, že Boh je milosrdná láska a vari nikto to nemohol lepšie pochopiť ako táto žena, ktorá bola 30 rokov opustená na ulici a tu stretla lásku sestričiek, ktoré ju pritulili.“

Biskup Pavol si dobre pamätá deň, keď Matka Terézia a päť sestier jej kongregácie prišli do Ríma, aby sa tu natrvalo usadili. Bolo to v stredu 22. augusta 1968, deň po sovietskej okupácii

Slovenska a českých krajín. Pavol a jeho spolupracovníci išli pre ne na letisko s tromi autami a previezli ich do Torfiscale, Via Amadeo Crivelucci 3. Tam im odslúžili aj prvú svätú omšu na rímskej pôde, v starej, dosť zanedbanej kaplnke. Bolo to na sviatok Korunovania Panny Márie. Biskup Pavol im povedal krátku kázeň, ktorú koncelebrant páter Švec prekladal do angličtiny. Pripomenul im, ako to Boh v svojej prozreteľnosti zariadil, že začínajú svoju činnosť v Ríme práva na sviatok Tej, ktorú majú za svoju osobitnú patrónku.

ich skromného kláštora Pavol často chodieval, slúžieval im tam svätú omšu a podľa potreby pomáhal. Tu oslávil aj svoje 50. narodeniny 30. marca 1971. O tejto udalosti hovorí: „Medzi nimi som sa cítil najlepšie. Tam som bol ako doma. Bolo to jednoduché, bez komplimentov, bez osláv, ale o to srdečnejšie.“

(krátené)

Politická korektnosť a naša zbabelosť

Čo sa to s nami robí? Kde sa stráca naša hrdosť, prečo sa zohýname a klopíme zrak? Stávame sa aj my zbabelcami.

Politická korektnosť, čiže to, čo smieme a nesmieme povedať, čo musíme zabalit' do vaty, aby sme sa neprotivili novodobým zákonom, začína presahovať mieru normálnych hraníc. A my skláňame hlavu a pomaly si zvykáme na to, že nás niekto ženie ako ovečky a diktuje nám, kadiaľ môžeme ísť, ako sa správať, koho mať v obľube a koho nie.

Ak sa niekto vytrhne z radu, hrozí mu, že bude označovaný ako politicky nekorektný zhýralec.

O čo vlastne ide?

Vývolať strach, neistotu a nervozitu. Či sa báť že nás niekto, hoci úplne falošne udá na nejakú "ustanovizeň"? Nie, toto nie je akési dávnoveké ohováranie a udávanie. Nie sú to ani prehané slová. Je to realita dnešných dní. Komusi sa napríklad znepáčia niektoré veci v tlači, povedzme aj v Kanadskom Slovaku, a tak v listoch dá medzi riadkami na vedomie, že jeho sťažnosť či osobný názor môže postúpiť... Však viete kde. Až tam...

Kto teda s nami manipuluje? Čo

smieme a čo nie?

Dňa 11. septembra uplynulo pätnásť rokov od tragédie, ktorá otriasla svetom. Takmer tritisíc ľudí zomrelo a šesťtisíc bolo zranených pri teroristickom útoku na obe veže Svetového obchodného centra (WTC) v New Yorku a na budovy Pentagónu vo Washingtone a v Pensylvánii.

Následne sa vyrojili stovky konšpiračných teórií, ktoré rozoberali, či táto katastrofa bola zavinená iba leteckým útokom teroristov, alebo či ku katastrofe ktosi dopomohol inou cestou.

Takéto úvahy patria do rúk odborníkov, a preto by sa nimi mali zaoberať práve oni. Bolo oznámené, že útok zosnovala a uskutočnila teroristická al-Káida.

V momentoch rozhorčenia sa použili aj slová, že je to moslimská fanatická organizácia.

O pätnásť rokov neskôr tlač vyberá už len slová, ktoré podliehajú politickej korektnosti. "Vierovyznanie" sa akosi utuláva, o jedenástom septembri sa vyjadruje jemnejšie a tichšie. Smúti sa, spomína, ale inak ako v ten deň, kedy zomierali tisíce nevinných v mukách spaľujúceho ohňa či skokom z vysokých poschodí k istej smrti, ktorá

mala predísť upáleniu.

Koľko najbolestivejších sĺz pretieklo a ešte pretečie očami smútiacich?

Tak prečo sa nepomenuje priamo, bez servítky, pôvod vrahov, ktorí aj v dnešných dňoch a celkom okato prevádzkujú svoju činnosť? Prečo vyšetrovacie orgány nepripustia pohľad z druhej strany, ale uzavrú dokument a ... basta. Bez diskusie.

Nemecko, Rakúsko, Francúzsko, Anglicko... Novoročné výtržnosti, ktoré pretrvávajú aj naďalej. Ťažká skúška nervov aj pre Maďarsko. Minulotýždňové protesty šoférov nákladných aut, ktorí sú doslovne prepadávaní skupinami ľudí, čo sa snažia násilne dostať do Anglicka. Poľsko, Nórsko, Česká republika, Austrália, Nový Zéland a čiastočne aj Slovensko...

Denne tlač v týchto krajinách opisuje katastrofálne prípady posledných dní, ktoré sú na jednej strane zarážajúco smutné a na druhej nás nútia vidieť zdvihnutý prst výstrahy...

Tri bodky za neukončenými myšlienkami. Mala by to byť akoby medzera na osobnú úvahu každého, kto číta nielen s otvorenými očami, ale aj vnímajúcou myslou.

Na jednej strane v každodenných správach pohľad na nepochopiteľnú bolesť. Na strane druhej zarážajúci dojem z niekoho, kto sa odmieta prispôbiť krajine, ktorá hladnému podá krajec chleba, pohár vody a pomocnú ruku.

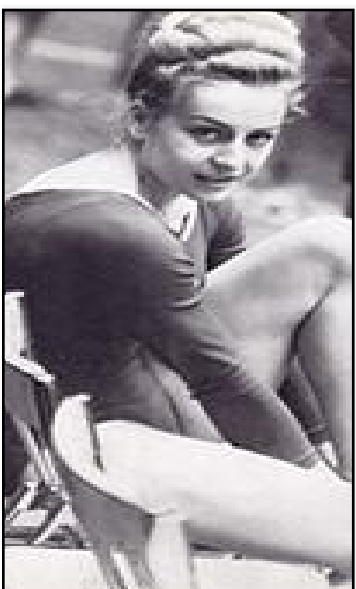
Pred pätnástimi rokmi svet rozhorčene nazrel do tváre pekla. Dnes, zajtra bude spomínať... Tichšie, politicky korektnejšie - a hlavne médiá sa nepozrú do tváre tých, ktorých srdcia boli rozčesnuté bolesťou nad stratou ich najdrahších. Novinári, reportéri, informátori napíšu spomienku. Ich slová budú iné ako vtedy - pred pätnástimi rokmi.

Akosi skoro všetci skláňame hlavu a kladieme ju na klát kata. Čo sa to s nami robí?

Svet začal podliehať strachu, ktorý šíria aj tí, čo propagujú takzvanú politickú korektnosť, dnes už akoby utrhnutú z uzdy. Či skôr z ľudských rúk a oprát, ktoré ju v minulosti udržiavali v medziach normálnosti a ľudskej zrozumiteľnosti.

Ale to už bolo dávno. Veľmi dávno...

Odišla dáma: Časlavská chodila v Česku upratovať pod cudzím menom...

Večer, 4. septembra krátko

pred desiatou vo veku 74 rokov zákernej rakovine pankreasu, na ktorú sa liečila, podľahla.

Výnimočná športovkyňa mala výnimočný život. Na olympiáde v Tokiu 1964 získala tri zlaté (viacboj, preskok, kladina) a stala sa pre Japoncov symbolom Hier. Na nasledujúcich hrách v Mexico City dokonca štyri (viacboj, bradlá, prosné, preskok).

V prosných sa o zlato musela deliť. Rovnaký počet bodov ako Věra získala aj Ruska Larisa Petrikovová. Obe stáli na stupňoch víťazov spolu. Keď hrali sovietsku hymnu, Časlavská sa od vlajky odvrátila a počúvala ju so

sklonenou hlavou. Nie pre výrok rozhodcov, ale ako protest voči okupácii Československa.

„Niekoľko ráz som to gesto zopakovala a dúfala, že si to ľudia pri televíznych obrazovkách všimnú. Tešilo ma, že sa tak stalo. Písali o tom aj naši novinári," vyhlásila večná rebelka ešte v Mexico City. Doma ju však čakalo peklo. Za podpis pod manifestom Dvetisíc slov, ktorý v tom čase 26-ročná gymnastka odmietala stiahnuť. To ešte netušila, že ju komunisti za to vylúčia z radov ČSTV a neskôr aj z materského športového oddielu RH Strašnice. Životopisnú knihu, ktorú sama

napísala a ktorá vyšla v roku 1972, jej scenzurovali tak, že ju to celý život mrzelo. Boli to časy, keď sa bála aj zatknutia a schovávala na chalupe. Časy, keď chodila upratovať pod cudzím menom. Časy, keď si päť rokov nevedela nájsť poriadnu prácu. Znovu do Mexika v roku 1979 ju však napriek všetkému pustili. Vymenili ju za uhlie. „To nie je vtip," citoval ju svojho času týždenník Reflex. „Sovietsky zväz sa dohodol s Mexikom, ktoré uhlie následne dodávalo na socialistickú Kubu. Mexičania však za to žiadali, aby Sovieti poslali do krajiny zahraničných expertov. Mňa chceli ako trénerku. Vtedajší prezident Husák prikázal z

Moskvy, tak ako zvyčajne, splnil. Do Mexika odišla celá naša rodina," spomínala Časlavská mi.

V júni 2012 prišla pani Věra knihu propagovať aj na Slovensko. Skromne a trpezlivo odpovedala na všetky otázky. To, čo za život bývalá kráľovná svetovej gymnastiky prežila, by mnohých položilo. Časlavská však bojovala. Zlomila ju napokon až zákeraná choroba. Ani chemoterapia, náročná osemhodinová májová operácia či transfúzie už jej odchod na onen svet nadvrátili.

Autor: Rastislav Hríbik

Sagan je top ambasádor Slovenska vo svete. Kto sú ďalší známi Slováci?

Slovensko dalo svetu viacero významných osobností. Dá sa medzi nimi nájsť kráľ Madagaskaru, vynálezca padáka či tvorca GPS navigácie.

Až do prvej svetovej vojny bolo Slovensko súčasťou Uhorska. Z tohto dôvodu sa mnohé významné osobnosti, hoci sa narodili na Slovensku, považovali skôr za Maďarov. Jedným z nich bol aj romantický skladateľ Franz Liszt, o ktorého pôvode sa diskutuje dodnes. Niektoré významné slovenské osobnosti nikdy neprekročili slovenské hranice, no nájde sa mnoho takých, ktorí úspechy dosiahli až po tom, ako emigrovali.

- Osobnosti so slovenskými koreňmi
- Franz Liszt (1811 – 1886; hudobný skladateľ) Hudobný historik Miroslav Demko tvrdí, že Lisztovi starí rodičia boli Slováci. Skladateľova rodina údajne doma hovorila po slovensky a aj jeho rodným jazykom bola slovenčina.
 - Sándor Petőfi (1823 – 1849; maďarský básnik a revolucionár) Básnikovi rodičia mali údajne slovenské korene. Jeho matka vraj nevedela po maďarsky, hovorila iba po slovensky.
 - Andy Warhol (1928 – 1987; maliar, popredný predstaviteľ pop artu) Jeho rusínski rodičia emigrovali z obce Miková pri Medzilaborciach v roku 1913. V meste sa v súčasnosti nachádza Warholovo múzeum, ktoré vystavuje viacero jeho najznámejších diel.
 - Stephen Fry (narodený 1957; humorista, herec, spisovateľ) Pôvodné priezvisko jeho starého otca Martina Newmana bolo Neuman. Bol to rodák zo Šurian. (www.bbc.co.uk)
 - Angelina Jolie (narodená 1975; herečka) Pôvodné meno jej starého otca bolo Juraj Vojtko. Narodil sa v roku 1879 v Košiciach, do Ameriky emigroval okolo roku 1895. Počas sčítania ľudu v roku 1910 uviedol, že má slovenskú národnosť. Aj herečkina stará mama vraj mala slovenské korene.
 - Paul Newman (1925 – 2008; herec) Jeho mama Terézia Fecková sa narodila v dedine Ptičie neďaleko Humenného v roku 1896. V oficiálnych amerických dokumentoch ju viedli ako Teresu alebo Theresu Fetsko (v jednej z Newmanových biografii sa dokonca objavuje meno Fetzer).
 - Jon Bon Jovi (narodený 1962; rockový muzikant) Jeho otec má údajne talianske a slovenské korene. Ivan
 - Alexander Getting (1912 – 2003; vynálezca GPS) Jeho otec Milan Getting mal slovenských rodičov. Pôbil ako československý generálny konzul v Pensylvánii. (www.osobnosti.sk)
 - Ján Harmatta (1898 – 1980; vynález-

ca) Narodil sa v Spišskom Podhradí. Bol autorom mnohých vynálezov z oblasti zvárania a spracovania polotovarov. Najznámejší z nich je vynález odporového bodového zvárania, ktorý dodnes používajú v automobilovom priemysle. Dal si ho patentovať v Spojených štátoch v roku 1912.

□ J. D. Hertz (1879 – 1961; podnikateľ, majiteľ a chovateľ dostihových koní, autor myšlienky žltých taxíkov v USA) Narodil sa ako Sándor Herz v dnešných Vrútkach. Do Chicaga emigroval s rodičmi vo veku piatich rokov.

Začiatkom 20. storočia Slovensko na poli vedy a výskumu zaostávalo za zvyškom Európy. Považovalo sa skôr za agrárnu krajinu. Aj to bol jeden z dôvodov, prečo viacerí vynálezcovia dosiahli úspech až potom, ako odišli do zahraničia. Jedným z nich bol Štefan Banič, rodák zo Smoleníc (1870 – 1941). V roku 1907 odišiel do Ameriky, kde v priebehu šiestich rokov dokončil prototyp padáka, ktorý údajne aj sám vyskúšal. V roku 1914 si ho nechal v Spojených štátoch amerických patentovať. Z rovnakého regiónu pochádza rodina Jána Dopjera, ďalšieho významného Slováka (1893 – 1988), ktorý bol neskôr známy ako John Dopyera. Narodil sa a vyrastal v Dolnej Krupej neďaleko Trnavy. Jeho rodina emigrovala do Kalifornie v roku 1908. Tam sa z neho neskôr stal muzikant a začal vyrábať strunové nástroje.

Významným vynálezcom 20. storočia bol aj priekopník bezdrôtového prenosu, rímskokatolícky kňaz Jozef Murgaš (1864-1929), ktorý bol v Spojených štátoch amerických známy

aj ako reverend Joseph Murgas. Narodil sa v Tajove, odkiaľ v tridsiatich dvoch rokoch emigroval do Wilkes-Barre, mestečka v Pensylvánii. Začiatkom 20. storočia vytvoril revolučný tónový systém, čím vylepšil princíp bezdrôtového telegrafického prenosu, vynájdený Guglielmom Marconim a Thomasom A. Edisonom. Údajne uskutočnil prvý rádiový prenos hovoreného slova.

Len málo ľudí vie, že svet je vďačný Slovákom aj za klasické mechanické perá. Ako prvý s nimi prišiel v roku 1906 rodák z Liptovského Mikuláša Slavoljub Eduard Penkala (1871-1922), ktorý po štúdiách v Dráždňanoch prežil väčšinu svojho života v Záhrebe.

Americký prezident ocenil Jána Vilčeka v roku 2013 Národnou medailou za technológie a inovácie. Americký prezident ocenil Jána Vilčeka v roku 2013 Národnou medailou za technológie a inovácie (zdroj: Archív - National Science and Technology Medals Foundation)

Slovenskí vedci dosiahli významné úspechy aj na popredných európskych univerzitách. Napríklad rodák z Liptovského Mikuláša Aurel Stodola (1859-1942) sa považuje za priekopníka na poli termodynamiky. Počas svojho pôsobenia na Vysokej škole technickej v Zürichu napísal teóriu parných a plynových turbín a v spolupráci s chirurgom Ferdinandom Sauerbruchom skonštruoval v roku 1915 pohyblivú umelú ruku.

Ďalším, ktorý sa narodil aj zomrel na Slovensku, je Ján Bahýľ (1856-1915).

Bol vynálezcom vrtuľníka, pričom svoj prvý patent v tejto oblasti mal zapísaný už v roku 1895. Zaujíma aj príbeh Františka Jozefa Tučeka (1915-1977), nášho prvého ekológa. Zaoberal sa vzťahmi organizmov a životného prostredia v období, keď sa ešte o ekológii v našich končinách ani nechyrovalo. Napriek tomu, že mal len základné vzdelanie, jeho prácu citovali svetoví vedci.

V posledných rokoch sa na Slovensku stala populárnou aj cyklistika, predovšetkým vďaka Petrovi Saganovi. Niekoľkokrát získal zelený dres na Tour de France a v roku 2015 stal aj majstrom sveta. "Peter Sagan jeden z najlepších ambasádorov Slovenska v zahraničí," povedal francúzsky veľvyslanec Didier Lopinot.

Tenis je ďalším populárnym športom, v ktorom hviezdi viacero Sloveniek. Švajčiarska reprezentantka Martina Hingisová sa narodila v Košiciach. Počas svojej kariéry získala päť grandslamových titulov. Ďalšou na zozname je Daniela Hantuchová, ktorá vyhrala svoj prvý WTA titul počas prestížneho turnaja Indian Wells Masters, kde v roku 2002 porazila práve Hingisovú. Úspech zaznamenala aj Dominika Cibulková, ktorá sa v roku 2014 ako prvá slovenská tenistka prebojovala do finále Australian Open.

ŠPORT

- Futbal: Marek Hamšík (1987), Martin Škrtel (1984)
- Cyklistika: Peter Sagan (1990)
- Tenis: Daniela Hantuchová (1983), Dominika Cibulková (1989), Martina Hingisová (1980)
- Hokej: Peter Bondra (1968), Zdeno Chára (1977), Pavol Demitra (1974 – 2011), Marián Gáborík (1982), Marián Hossa (1979), Richard Lintner (1977), Stan Mikita (1940), Žigmund Pálffy (1972), Miroslav Šatan (1974), Peter Šťastný (1956)
- Kanoistika: Pavol a Peter Hochschornerovci (1979) držitelia troch zlatých a jednej bronzovej medaily z olympijských hier. Okrem toho sú sedemnásobní majstri sveta a držitelia siedmich európskych titulov. Michal Martikán (1979) držiteľ dvoch zlatých a dvoch strieborných olympijských medailí. Je sedemnásobný svetový a deväťnásobný európsky šampión.
- Krasokorčuľovanie: Ondrej Nepela (1951 – 1989) Olympijský víťaz z roku 1972, trojnásobný majster sveta a deväťnásobný majster Európy

(krátené)

Tento článok bol publikovaný v turistickom sprievodcovi Slovensko, novinke z produkcie vydavateľstva denníka SME.

Fantastické, Vadovičová vystrelala pre Slovensko druhé zlato!

RIO DE JANEIRO - Slovenská reprezentantka v športovej streľbe Veronika Vadovičová získala na XV. paralympijských hrách v Riu de Janeiro zlatú medailu vo vzduchovej

puške mix v ľahu na 60 rán. Nástrelom 636,7 dosiahla najlepší výkon a súčasne nový paralympijský rekord už v sobotňajšej popoludňajšej kvalifikácii a následne nedala súperom šancu ani v osemčlenom finále. Vadovičová, ktorá je svetovou rekordérkou v tejto disciplíne, triumfovala po najlepšom finálovom výkone v histórii hier (212,5) pred Nemkou Nataschou Hiltropovou (211,5), bronz sa ušiel Kórejanovi Jonghovi Leemu (189,7). Vadovičová sa v Riu predviedla v skvelej forme, keď vybojovala už druhý kov s najcennejším leskom.

Predtým získala zlatú medailu vo finále VzPu na 10 m v stoji na 40 rán. Slovenská výprava vďaka nej a dráhovému cyklistovi Jozefovi Metelkovi rozšíri svoju zbierku po tretom súťažnom dni na štyri medaily. "Je to ako krásny sen. Darí sa mi a som veľmi rada. V kvalifikácii som to mala jednoduchšie, pretože som do nej vstupovala bez tlaku. Do finále však nerada vstupujem z 1. miesta, keďže sa to tam ťažko udržiava. Finále bolo ťažké, som po ňom poriadne unavená. Všetku energiu som vložila do koncentrácie," povedala so zlatom na krku 33-ročná rodáčka z Trnavy. "Táto

disciplína je veľmi ťažká, pretože je poriadne 'našľapaná' a ktokoľvek z pätnástich ľudí môže získať zlato. Je to aj o šťastí, ako to v danom okamihu vyjde. Ja som urobila maximum a podarilo sa," dodala.

Vzorný pionier, ktorý nikdy nebol pionierom

Náš dom bol blízko marínskej nemocnice, ktorú som denno-denne navštevoval. Vždy ráno na šiestu som chodil miništrovať do kaplnky, kde bývala sv. omša pre sestričky vincentky, ktoré pracovali ako zdravotné sestry na všetkých oddeleniach, okrem pôrodnice. Celkovo ich bolo 150 v rôznom veku. Ich statočná práca bola násilne prerušená barbarskou nocou, keď boli všetky odvezené do pracovných táborov takmer ako väzenkyne, išlo o tzv. akciu R.

Bola jar, ale v uliciach stále pretrvával vodnatý sneh, ktorý sme volali plúšť alebo čľapkanica. Po sv. omši som išiel hlavnou cestou z nemocnice do školy. Zrazu sa v mokrom snehu zajagalo niečo zlaté. Boli to dámske hodinky. Veľmi ma to zaskočilo. Nevedel som, čo robiť, kde ich zaniest', s kým sa poradiť. Vedel som len, že si ich rozhodne nesmiem nechať. Zrazu mi napadla spásonosná myšlienka. V administratívnej budove na riaditeľstve nemocnice pracovala jedna známa, ktorú moji rodičia poznali z kostola. A tak bolo rozhodnuté. Išiel som s nimi za ňou a rozpovedal som

jej krátku históriu dnešného rána s nálezom zlatého pokladu.

Moja škola sa volala osemročka, po starom meštianka. Už som bol v poslednom ročníku. Všetci moji spolužiaci boli pionieri s červenými šatkami, jedine ja som bol biela vrana. Mali sme slovenčinu, písali sme diktát a tu niekto zaklopal na dvere triedy. Bola to sekretárka riaditeľky. Poprosila súdružku slovenčinárku o mimoriadne uvoľnenie žiaka M. L. do riaditeľne školy. Celý strémovaný, roztrasený a bledý som sa ťahal za sekretárkou. Tá ma posmelila, aby som nemal strach, že ma nič zlé nečaká.

Riaditeľka stála za pracovným stolom a v dvoch fotelkách sedel manželský pár vo veku okolo 40 - 45 rokov. Bol som hneď predstavený ako žiak M. L., ktorý našiel a čestne odovzdal zlaté hodinky na riaditeľstve nemocnice. Manželia spustili sériu ďakovných slov, manžel mi dával 20 korún, no ja som sa zdráhal. Vtom zasiahla riaditeľka, že mi to patrí ako odmena za čestný skutok. To však ešte nebolo všetko. Za pol hodiny sa ozval školský rozhlas, kde prehovorila súdružka riaditeľka s tým, že v našej škole máme vzorného, čestného a morálneho pioniera, ktorý má byť vzorom aj pre ostatných.

No vzorný „pionier“ nebol nikdy pionierom, lebo nechcel byť uniformovaný človečik, a preto nebol ani zväzkom, ani komunistom napriek opakovaným návrhom.

Francúzsky spisovateľ R. Rolland píše v jednom zo svojich románov, že byť organizovaný v hocijakej strane, je ako mať obojok na krku. Ja som si vybral slobodu. Sloboda je dar Boží a tú si chránim a udržujem.

Metod Likavčan, MD

Slovensko zaujalo Ameriku

New York Times aj Los Angeles Times si v lete viac všimli Slovensko. Písali o slovenských viniciach, kaviarňach aj o Vysokých Tatrách.

Renomovaný americký denník New York Times si opäť všimol Slovensko. Píše o slovenských viniciach a slovenskom víne v Tokaji.

Len pred necelým mesiacom pritom písal o bratislavských kaviarňach. Články na webovom portáli denníka aj v tlačenej vydaní napísala slovenská novinárka Miroslava Germanová.

Veľkolepé hory v tieni Álp

V júni si mohli Američania prečítať na stránkach Los Angeles Times o veľkolepých horách ukrytých v tieni Álp. Dlhoročný americký novinár John Henderson, ktorý si užíva dôchodok v Taliansku a píše cestovateľské články, sa vybral do slovenských veľhôr.

Priznal, že predtým o nich nikdy nepočul.

Po ich návšteve povedal, že krajšie ako výhľady počas túr v Tatrách boli len výhľady z Kilimandžára. Henderson pritom ako turista navštívil takmer všetky kontinenty.

V článku opisuje tmavé žulové štíty týčiace sa k nebesiam, husté lesy, krištáľovo čisté, blankytno-modré jazerá a

smaragdovozelené lúky. Vynikajúce turistické mapy a značenie chodníkov prirovnáva k značeniu diaľnic v Kalifornii a chváli útulné, domáce chaty. Hovorí, že hoci na túry chodil sám, nikdy sa necítil osamelý. Dodáva, že najlepšie na turistike na Slovensku je práve to, že netreba so sebou nosiť stan. Na každom kroku sú chaty alebo útulne.

Kaviarenská kultúra v Bratislave

Podobne lákavo znie aj pozvánka na Slovensko od Miroslavy Germanovej. Pre New York Times začiatkom augusta napísala o príjemnej kaviarenskej kultúre v bratislavskom Starom Meste, ktorá nadviazala na veľkolepú kaviarensku kultúru pred socialistickej éry.

Aróma praženej kávy, moderné kaviarne a rušný spoločenský život v nich podľa nej opäť dodávajú Bratislave energiu a život. Autorka opisuje viaceré kaviarne a ponúka čitateľovi aj pohľad do minulosti Slovenska, keď to kaviarne a spoločenský život nemali také ľahké.

Dnes je v Bratislave podľa nej toľko kaviarní, že to svoje si v niektorej z nich nájde každý. Slovensko už objavili aj Španieli a Čiňania

Tokajský región

Koncom augusta si mohli Američania New York Times prečítať o našich viniciach a víne. Konkrétne o tokajskom regióne. Autorka láka návštevníka nielen na výborné víno, ale aj na pokojnú atmosféru bez davov turistov a osobný prístup ku každému návštevníkovi. Čitateľ sa dozvie aj podrobnosti o charaktere tokajského vína a procese jeho výroby.

V júli spomenul Slovensko ďalší renomovaný denník Wall Street Journal, a to v článku o lietajúcich autách. Slováci podľa jeho autora Roberta Walla patria k malej skupine podnikavých a vynaliezavých ľudí, ktorí chcú zmeniť fikciu na realitu. Slovenský prototyp AeroMobil 3.0. sa objavil aj na fotografiách k článku. (krátene)

cestovanie.sme

Učiteľka z Dunajskej ulice & Dievčatá z Dunajskej ulice

Helena Kloudová-Jonášová nám podáva ruku, ktorá nás dokáže previesť už zaniknutými miestami, no vďaka nej všetky ožívajú. Podobne predstavuje ľudí, z ktorých mnohí už iste nežijú, ale dokáže navodiť pocit, že sú tu s nami a že ich „odkiaľsi“ už dlho poznáme.

Je „učiteľkou z Dunajskej ulice“ a súčasne aj dievčaťom z rovnomennej časti mesta. Jej príbehy môžu byť pre niekoho návratom do takmer zabudnutého obdobia. A pre tých mladších zase otvorená brána do sveta, ktorý tu kedysi bol a zanechal po sebe milé spomienky.

Medailóny zostali našťastie neprelomené

Kurióznym bol nákup praobyčajného plášt'a do dažďa, akejsi nepriesvitnej hnedej peleríny s kapucňou a otvormi pre ruky v dvoch veľkostiach - pre deti a pre dospelých.

Pri nákupe tohto tovaru predavač požadoval od zákazníka „gumovú surovinu“ (duše z bicyklov, roztrhané staré gumové plášte...). Prinesený materiál starostlivo odvážil a keď bola váha dostatočujúca, zaplatením tzv. „bumážkami“ (povojnové platidlo s vytlačenu hodnotou v azbuke, niektoré v slovenčine aj v češtine) ste sa stali majiteľmi pršiplášt'a. Takýto obchod sídlia pod Michalskou bránou hneď napravo sme navštívili. Pre nedostatok gumovej suroviny sme však nič nekúpili.

Dunajošky počas daždivých dní sedávali pod bránami domov, vymýšľali huncútstva, alebo doma čítali stokrát už prečítané knihy, či štrikovali, háčkovali, štopkali ponožky, Sidolom leštli mažiare, mlynčeky na kávu, biglajze (žehličky) na drevené uhlie. Robota pre nás sa vždy našla.

V daždi behom do aj zo školy, nad hlavami sme si pridržovali školské aktovky a bolo nám fajn!

Počas trvania vojny prežívali obyvatelia nálety na mesto v rôznych úkrytoch. Poschodové domy boli nimi vybavené, prízemné, tých bolo viac, mali iba pivnice na uhlie a drevené šopy postavené na dvoroch ako skladišt'a na všelijaké haraburdie.

Ak sme to stihli, väčšinou sme chodili do tunela pod Hradom a do rozostavaného Divadla P. O. Hviezdoslava na Laurinskej ulici. Najbližší kryt pre nás bol však na rohu Kempelenovej v poschodovom Roľníckom dome.

Keďže obyvatelia domu si nepriali „ľudí z ulice“, často sme utekali na Grösslingovu k mníškam.

Keď sa z rádia ozvalo: „Achtung, achtung, eine luftláže Meldung!“, alebo „Figyelem, figyelem, Soprony - Győr,“ a začali zavýjať sirény, my, staršie dievčatá, pozháňali sme mladších súrodencov, schytili dopredu pripravené malé, drevené skladacie stoličky, tašky s jedlom a behom, čo nám sily stačili, trielili sme do krytu, ktorý nám určili rodičia. Oni dobehli za nami.

V areáli mníšok stál kryt, skôr akási zemľanka, ktorá mala ochrániť naše životy pred bombardovaním. V opačnom prípade by nás, deti, identifikovali podľa medailónov, ktoré školopovinným deťom pridelil Červený kríž, v tom čase sídlia na Cukrovej ulici.

Medailóny veľkosti desaťkorunáčky boli z ľahkého kovu, v polovici perforované, aby v sa prípade nešťastia dali ľahko prelomiť a jedna časť mohla byť odovzdaná kompetentným úradom. Averz v hornej aj dolnej časti mal vyrazené číslo dieťaťa a na oboch poloviciach reverzu nám rodičia vyryli meno. Po celý čas vojny sme nosili tieto amulety zavesené na krkoch, na retiazkach či šnúrkach. Snímať sa smeli len doma, pri kúpaní. V strašných vojnových časoch stálo šťastie pri nás. Vojnu sme prežili, medailóny zostali neprelomené

Eparchy continues to thrive!

By *Mary Siroky Snell*

September 8, the Feast of Nativity of the Mother of God, is a state holiday in many countries. In our Eparchy, it is the Feast Day of the Cathedral church in Toronto: the seat of the bishop. On a beautiful Sunday afternoon, two bishops: Bishop John Puzak, CSsR and Bishop John Kudrick, OSF, a dozen priests of both byzantine and latin rite, a deacon, subdeacon and half a dozen altar servers entered the cathedral filled with parishioners and guests to the sounds of "Vosel jesi, Archijereju".

Continued on page 13

Photo: FOTOREFLECTION.com

Slávnostná recepcia

„Vo štvrtok 8. septembra 2016 sa na pôde Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Ottawe uskutočnila slávnostná recepcia pri príležitosti Dňa Ústavy. Na recepcii sa zúčastnilo približne 250 hostí zastupujúcich kanadskú vládu, parlament, diplomatický zbor, podnikateľskú sféru, mimovládne organizácie, média a v neposlednom rade početnú slovenskú komunitu nielen z Ottawy, ale aj Toronta, Montrealu a ďalších častí Kanady.

Minister zahraničných vecí Kanady *Stéphane Dion* zaslal slovenskému veľvyslanectvu pri tejto príležitosti pozdravné posolstvo, v ktorom vyzdvihol

*His Excellency Andrej Droba
Ambassador of the Slovak Republic to Canada
Embassy of the Slovak Republic to Canada*

Dear Ambassador:

Thank you for your correspondence, received on August 18, 2016, inviting me to attend a reception, on September 8, 2016, commemorating the Constitution Day of the Slovak Republic. Regrettably, my schedule will not allow me to attend.

Canada and Slovakia share a close bond of friendship based on strong people to people ties. We are productive partners and allies and collaborate in various multilateral forums. Our views are well aligned on many foreign policy areas and Canada values its excellent relations with Slovakia.

Thank you again for your kind invitation. Please accept my best wishes for the success of your event.

Sincerely,

*The Honourable Stéphane Dion, P.C., M.P.
Minister of Foreign Affairs*

pevnosť priateľstva a spojenectva Kanady a SR a vynikajúcu úroveň vzájomných vzťahov. Jeho slová zopakovala štátna podtajomníčka kanadského MZV pre Európu, Alex Bugailiskis ktorá zároveň konštatovala prehlbovanie kontaktov a spolupráce medzi Kanadou a SR vo všetkých oblastiach, vrátane stretnutí na vysokej politickej úrovni a obchodu a investícií. Rovnako ocenila podporu SR pre komplexnú ekonomickú a obchodnú dohodu medzi Kanadou a EÚ (CETA) a s uznaním sa vyjadřila o pôsobení SR na poste predsedníckej krajiny EÚ.

Veľvyslanec Andrej Droba odovzdal kanadskej umelkyni so slovenskými koreňmi Esther Bryan čestné uznanie ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky Miroslava Lajčáka.

Esther Bryan, autorka unikátneho umeleckého projektu „Deka spolupatričnosti“ (Quilt of Belonging) bola z rúk generálneho guvernéra Kanady Davida Johnstona nedávno ocenená kanadským štátnym vyznamenaním Meritorius Service Medal. Súčasťou recepcie bola zároveň vernisáž diel slovenského sochára žijúceho v Kanade Rastislava

Hlavinu, ktorého práce boli okrem Kanady vystavované a ocenené v mnohých ďalších krajinách sveta, vrátane USA, Japonska, Francúzska či Švajčiarska. Pri tejto príležitosti slovenský veľvyslanec v Kanade Andrej Droba odovzdal umelcovi list oceňujúci jeho zásluhy na poli prezentácie slovenského umenia a kultúry v Kanade a vo svete.“

Slovenská advokátska kancelária
Cipciar & partners, s.r.o.
pre Vás zabezpečí právne služby v oblasti občianskeho, obchodného, dedičského práva, pozemkového práva, zakladania obchodných spoločností a podnikateľského poradenstva.

Cipciar & partners, s.r.o.
Haburská 49/F
821 01 Bratislava

+421 905 660 815
cipciar.vladimir@cipciarpartners.sk
www.cipciarpartners.sk

Bloor Kipling DENTISTRY

3843 Bloor St. West
Toronto, ON
(416) 239 4393

Dr. John M. Kovalcik
BloorKiplingDentistry.com

FLORIDA

Helping you buy the dreamin

Judy Horvath
Realtor
Canadian with Slovak-Hungarian Roots
Keller Williams Realty St. Pete
813.598.2254 cell 727.894.1600 office 727.896.1049 fax
judy@judithhorvath.com www.buyandsellgulfcoast.com

ALLAN SNELLING
Compelling Counsel

VLADO HAJTOL, Lawyer / Advokát
Toronto, Ottawa

W: 613-270-8600
C: 613-304-3607
vhajtol@compellingcounsel.com.

Wills and Estates- Závety a dedičské konania
Real Estate Law | Nehnutelnosti
www.compellingcounsel.com

KW KELLER WILLIAMS
NEIGHBOURHOOD REALTY. BROSIDARIE
REKONSTRUKČNÉ PRÁCE A PRÁVNÍ

Svetlana Bunganicova
Sales Representative

Direct: 416-843-0163
Office: 416-236-1392
Fax: 416-800-9108
svetlanabunganicova@gmail.com
WWW.SVETLANAREALESTATE.CA
2968 Dundas St. West, # 303, Toronto, ON, M6P 1Y8

www.kanadsky.slovak.ca

U pani Ščepenej je domáci večierok. Švagor ju upozorní, že chýbajú klieštiky na cukor.

- To je načo?
- Človek musí, všakáno, občas ísť na WC a vždy nemá možnosť umyť si ruky. Rozumieš?

- Máš pravdu, kúpim ich.
O niekoľko týždňov je švagor zase na návšteve, ale márne hľadá v cukorničke kliešte, tak sa na ne spýtal, a ona mu nervózne odvetí:

- Čo stále chceš, už na druhý deň som ich dala zavesiť na WC.

Príde medvedík do brlohu a vraví druhému medvedíkovi:

"Dostali sme desať pohárikov medu. Rozdelil som ich spravodlivo, tebe osem a mne osem."

"Počkaj, počkaj, ale veď osem a osem nie je desať!"

"To je jedno, ja už som si svojich osem pohárikov zjedol."

- Človeče, tá káva chutí ako čaj!

- Prepáčte, asi som vám omylom doniesol kakao.

Manželka hovorí mužovi:

"Ak neprestaneš chľastať, tak ma z teba porazím!"

"Sľubuješ, drahá?"

Skupina policajtov v krčme popíja a niektorí z nich už spia na stole. Len najstarší stále sedí a pije ďalej. Krčmár nesie ďalšie pivo a skonštatuje:

- Tí mladí nič neznesú, pán poručík! Ešte šťastie, že dnes šoférujete vy...

Fero stretol priateľa:

- Kúpil som si auto. To je rozprávka!

- A akej farby?
- Oh, kamarát, videl si západ slnka?
- Videl.
- No tak takej farby, ibaže zelené.

Jožo hovorí manželke:

- Dnes bolo celý deň krásne, že?
- Nehovor, že si bol vonku. Ako ťa poznám, určite si od rána do večera bol v krčme.
- Áno, ale sedel som pri okne.

- Môj muž si spálil obe uši!

- Neuveriteľné, ako sa mu to stalo?
- Práve si žehlil košelu, keď zazvonil telefón. Namiesto slúchadla si k uchu priložil žehličku.
- A ako si spálil to druhé?
- Musel predsa telefonovať lekárovi.

Letí bocian a nesie v plachte v zobáku 75-ročného dedka.

Dedko tak na neho pozrie a vraví:
- Počuj, bocian, keď sme doteraz nenašli mojich rodičov, nevykašleme sa na to?

Tigrica napomína tigríčko, ktoré naháňa vydeseného lovca po pralese:
„Kokokrát ti mám vraviť, že s jedlom sa nehrá?“

„Každé ráno, keď vstanem, prezriem si zoznam 50 najbohatších ľudí na svete. Keď na ňom nie som, idem do práce.“

Dve priateľky sa zhovárajú:

- Aj ten tvoj chodí po večeri na zdravotnú prechádzku?
- Ale nie, ten môj pije doma!

- Pán sused, čo by ste si kúpili, keby ste vyhrali milión?

- Nevie, mňa vždy manželka posielala na nákup s papierikom...

Mladý abstraktný maliar sa oženil so slečnou z lepšej rodiny. Po čase sa ich priatelia pýtajú, ako sa im darí.
"Veľmi dobre, ja maľujem, žena varí. Potom ona háda čo som namaľoval, a ja hádam, čo ona uvarila."

- Pán Keni, mohol by som mať to potešenie a hovoriť s vašou pani?
- No, keď tomu vravíte potešenie, pre mňa za mňa.

Rybár na smrteľnej posteli prosí manželku:
- Sľub mi, že ma dáš spopolniť, nie pochovať. Bojím sa pomsty červíkov.

"Konečne som prišla na to, ako z muža vytiahnuť peniaze," chváli sa žena priateľke.
"Včera večer sme sa hádali a ja som mu povedala, že sa vraciam k matke. Dal mi na cestu."

„Chutí ti, miláčik?“ pýta sa novomanželka po prvom obede.
„Bolo to výborné, ale nabudúce daj do tej soli trochu viac“

- Tak Ferko, aké bolo vysvedčenie?
- Mami, to je predsa jedno, hlavne že sme zdraví!

Chlapík ide na plavbu oceánom a sťažuje sa doktorovi, že sa obáva, že dostane morskú chorobu. Doktor mu hovorí: "Len zjedzte kilo dusených paradajok, kým odídete na loď."
Chlapík:
"A to mi pomôže?"

Doktor:
"Nie, len to vyzerá veľmi pekne na vode."

Otec píše synovi na vojnu: Jano prídi domov budeme zabíjať.
Syn odpíše: Nemôžem prísť ležím s angínou.
Otec mu napíše: Prines aj tú mrchu bude aspoň črevá umývať.

"Máte v bruchu hodinky," hovorí lekár pacientovi "viete o tom?"
"Viem, tie tam mám už od dvanástich rokov."
"A nemáte s tým problémy?"
"Len pri výmene baterky."

Imriško postáva pred zrkadlom a hladká si plešinu.
"Si chlapík" vraví sám sebe, "sedemdesiatka na krku a nijaký šedivý vlas."

- Môj manžel má maturitu a stále si pletie mi, my a mne...
- No, to môj manžel má dokonca vysokú... a pletie si mňa a servírku z Brezna...

- Miláčik, musíš si zvýšiť životnú poisťku.
- Prečo, zlatko? Veď je dosť vysoká.
- Vieš, keď zomrieš, rada by som smútila na Tahity.

Do blázince telefonoval chlap:
- Nechýba vám tam jeden blázon?
- Nie, prečo?
- Lebo niekto mi ušiel so ženou.

Space for
your
private
or
business
card
\$300
per year

Miesto
pre vašu
osobnú
či
firemnú
kartu
\$ 300-
za rok

James Steven Cimba, B.A., J.D.

BARRISTER & SOLICITOR
Certified Specialist - Civil Litigation

JAMES CIMBA PROFESSIONAL CORPORATION

25 Main Street W. , Suite 1615
Hamilton, Ontario L8P 1H1
Telephone (905) 522 1382 x223
Facsimile (905) 522 4369
E-mail jcimba@on.aibn.com

BLUE WATER MECHANICAL SERVICES INC
PLUMBING - HEATING - BOILERS - DRAINS
BACK FLOW PREVENTERS - AIR CONDITIONING

Mike Marian Masar
MASTER PLUMBER

24 HOUR SERVICE

TEL.: (905) 469 1236 FAX: (905) 469 1174
2083 Seafare Drive, Oakville, Ontario, L6L 1P5
plumber@bwm-services.com
www.plumberservice.com

Cyril Dziak
Sales Representative

Bus: 519-74-1400
Fax: 519-741-5282
Cell: 519-497-9857
Toll Free: 1-800-275-8849

teamrealtykw.com

234 Frederick Street
Kitchener, ON N2H 2M8

Foil Stamping
Foil Embossing
Blind Embossing
Debossing
Die Cutting
Multi level Foil Embossing
Multi level Blind Embossing
Letter Press and Offset Printing

A-Z Printers Ltd.
61 - 556 Edward Avenue
Richmond Hill, Ontario
L4C 9Y5
Tel.: (905) 780 - 8680
Fax: (905) 780 - 8682

Karol Andrassy
info@azprinters.com

Bloor Kipling DENTISTRY

Bloor Kipling Dentistry
3843 Bloor St. West
Toronto, ON M9B 1K9
416-239-4393

Dr. John M. Kovalcik
BloorKiplingDentistry.com

UNLIMITED RENO INC.

Peter M. Jakabek

14 Princess of Wales Court
Toronto, Ontario, M9B 6H5
Te.: (416) 237 1570
Cell: (416) 571 7704
Fax: (416) 239 7984

Soundscape Studios
Music Lessons For

Children & Adults
Guitar Trumpet
Bass Trombone
Violin Tuba
Saxophone Keyboards

Musical Entertainment
For Every Occasion By
Miro
416 543 9171
mirol@sympatico.ca

FURNACES - AIR CONDITIONERS - VENTILATION
DUCTWORK - FIREPLACES - CHILLERS
COMMERCIAL COOLERS & FREEZERS
ALL HVAC/R SYSTEMS

Pavel Polakovič
(519) 743 7100
apservices@sympatico.ca
Kitchener, Ontario

Kde sa začína Váh? Budete prekvapení!

Pamätáte si z učebníc, ako vzniká naša najdlhšia rieka? Ak áno, ste si istí, že je to v nich správne

Určenie presného prameňa v horách je často ošemetné. Nájde sa miesto, kde voda vyvierá zo zeme. No príde jar a vysoko nad ním sa objaví ďalšie malé pramienky a potôčiky, ktorými voda steká až do tohto prameňa.

Treba ísť vyššie a sledovať najdlhšiu bystrinku, aby sme našli začiatok. Často je to kus rozbahnenej plochy, kde ani pri najlepšej vôli nemôžeme vyhrabať ten prvý. A tak je to aj s naším Váhom. Je to tak trochu beťár.

Švagrovci

V učebniciach a na Wikipédii sa dočítate - Váh vzniká pri Kráľovej Lehote sútokom dvoch menších riek - Čierneho Váhu a Bielyho Váhu. Biely Váh pramení na svahoch Kriváňa, Čierny Váh pod Kráľovou hoľou.

Keďže Čierny Váh je dlhší ako Biely Váh, zarátava sa do celkovej dĺžky Váhu. Meria 39 kilometrov. V Liptovskej Tepličke, prvej dedine na Čiernom Váhu, s tým stopercentne súhlasia. „Váh je náš,“ nechvejne tvrdia švagrovci Jano Chovan Grajcar a Gabo Mezenský Kanderák. Druhú priezviská sú prezývky. V Tepličke každý nejakú má. Švagrovci majú oblečené kroje a v rukách držia hoblíky. Robia totiž s drevom.

A dedina dnes oslavuje, ako každý rok na prelome júla a augusta. Domáci sa hodia do krojov - garantujem vám, že každý tu nejaký má a rád si ho oblieka. V amfiteátri hrajú a tancujú folkloristi z celého Slovenska. Remeselníci ako švagrovci Jano Chovan Grajcar a Gabo Mezenský Kanderák prezentujú svoje umenie.

„Váh je náš, lebo vychádza spod Kráľovej hole,“ argumentuje Jano Chovan Grajcar. „Starí otcovia boli pltníci. Drevo sa zväžalo do Liptovského Hrádku. A skade? Od nás z Tepličky. Tí spod Kriváňa sa k nám len pripojili.“ Nebolo to tak dávno, drevo z Tepličky splavovali ešte pred sto rokmi.

Čierny Váh mal málo vody, tak tu postavili tajchy. Riečka však bola malá, úzka. Preto po Liptovský Hrádok neplávali plte celé, ale iba polovičné. V Tepličke „poupľte“. Dve potom spojili do jednej, ktorá pokračovala ďalej dole Váhom.

Národovci

Ale skúste povedať vo Važci, že prameň Čierneho Váhu je skutočný prameň Váhu! V prvej dedine na Bielom Váhu žijú veľkí lokálpatrioti. Sú si istí, že len ten ich Váh, Biely,

môže byť pravý. Pretože práve tu sa spájajú symboly Slovenska - rieka Váh a Kriváň, pod ktorým vyvierá.

„Váh aj Kriváň boli odjakživa spojené s našou obcou,“ rozvážne hovorí Michal Hyben, právnik na dôchodku a autor niekoľkých publikácií o histórii Važca. S manželkou Margitou sú dodnes neskutočne aktívni. Ona, bývalá učiteľka, sprevádza v Galérii Jana Hálu, spieva v kostolnom zbore a je všade, kde treba niečo zorganizovať, prezentovať alebo vymyslieť.

Michal Hyben ďalej vysvetľuje, že na starých mapách a listinách sa ako názov rieky uvádzal Važec, nie Biely Váh. „Vždy sme ho volali jednoducho Váh. Je súčasťou krivánskych strání. Je to národná dominantna, skrýva v sebe kus našej národnej hrdosti. My vo Važci hovoríme: Náš Kriváň a náš Váh.“ Veď aj názov Važec je spojený s vodou. „Náš sused na študijnom pobyte v Japonsku poprosil svojich japonských priateľov, aby prepísali slovo Važec do ich znakového písma,“ rozpráva Margita Hybenová. „Keď sa pozreli na napísané znaky, boli prekvapení. V japončine totiž znamenali - čistá, rýchlo tečúca voda.“ Tak ktorý iný Váh by mal byť ten správny?

Prameň ako studnička

U geografov argument, odkiaľ sa splavovalo drevo ani ten o symboloch národnej hrdosti, však neobstojí. Majú jasné pravidlo - do dĺžky rieky sa zarátava dĺžka dlhšieho prítoku. Čierny Váh je o viac ako osem kilometrov dlhší ako Biely.

Strážcom prameňa Čierneho Váhu je mladý lesník Juraj Vernarec. Má totiž na starosti lesy okolo Liptovskej Tepličky aj tie pod Kráľovou hoľou. Miluje prírodu. S manželkou sa presťahovali do drevenice pár kilometrov za dedinu. Starý dom si vlastnoručne opravili. Robota v lesoch tu stále živí veľa ľudí. Jedni robia s drevom, iní - asi netreba vysvetľovať, ktorých máme na mysli - chodia na huby a čučoriedky.

Nezastraší ich ani hranica Národného parku Nízke Tatry. V Liptovskej Tepličke je veľká rímska osada. Jej obyvatelia sú organizovaní. Pešo sa im pod Kráľovu hoľu nechce. Je to do kopca a ďaleko. Šéfovia zberačských partií ich hore vyvážajú pekne-krásne autom. Ráno tam, večer naspäť.

Po celodennom drancovaní chráneného územia sa zberači vracajú s plnými vedrami húb a čučoriedok. Až po prameň Čierneho Váhu však nevylezú. Je to studnička pod drevenou striedkou s krištáľovo čistou chutnou vodou. Leží priamo na turistickom chodníku nad Kráľovou hoľou. Potôčik treba preskočiť. Infotabula upozorňuje okoloidúcich, že tu vyvierá dlhší prítok našej najdôležitejšej rieky.

Juraj Vernarec chodí hore často. Až na Kráľovu hoľu, ktorá je symbolom národnej hrdosti, minimálne takým dôležitým ako samotný Kriváň. A pri svojich výletoch si všimol, že Čierny Váh sa nezačína studničkou. „Skutočný prameň je ešte vyššie v kosodrevine,“ tvrdí. „Niekedy je stratený, ale hlavne po daždi ho vidno

zreteľne. My domáci vieme, že pravý prameň Váhu je tento náš, prameň Čierneho Váhu pod Kráľovou hoľou.“

Putujúci za svetlom

Dole v Kráľovej Lehote žije František Bizub, regionálny historik, ktorý dokonale pozná dejiny lesov okolo Čierneho Váhu. Celý život zbiera historické fotografie a materiály. Vydal niekoľko kníh o histórii kraja, písal aj o lesnej železnici, aj o pltníkoch a drevorubačoch.

V kaštieli pri Kráľovej Lehote, vzdušnou čiarou pár sto metrov od miesta pod železničným mostom, kde sa Čierny a Biely Váh zlievajú dokopy, rozpráva, ako to podľa jeho poznatkov s Váhmi bolo. „V dobových dokumentoch označujú Čierny Váh iba ako Váh a Biely Váh ako Važec. Názvy Čierny a Biely im ľudia priradili až neskôr,“ vysvetľuje. Mimochodom, dopátrať sa presného pôvodu slova Váh je takmer nemožné.

Podľa niektorých pochádza od slova váhať, pretože tiekol akoby váhavo, s mnohými meandrami a okľukami. Alebo od slova vagus, blúdívý. Túlavý. Podľa iných ho pomenovali ešte v pred slovanských časoch podľa germánskeho výrazu wag - prúd. Ďalší obhajujú keltský pôvod názvu rieky, no nikto už nedokáže vypátrať, čo by slovo Váh v jazyku Keltov mohlo znamenať. Podľa ďalšej časti jazykovedcov pomenovali riekku až Slovania. Veg v praslovančine znamenal svetlý tok, teda svetlú riekku alebo riekku putujúcu za svetlom, na juh. Pešo a ďaleko: Slnko ešte takmer vôbec nevyšlo, keď s lesníkom Pavlom Kráľom kráčame zo Štrbského plesa po turistickej značke na Kriváň. Po pár hodinách sa z trasy odkloníme.

Biely Váh predsa nevyvierá pod Kriváňom - nech si národovci hovoria, čo sa im zachce -, ale vzniká až sútokom Veľkého zlomiskového potoka a Furkotského potoka. „Váh je na svojej púti Slovenskom od začiatku záhadný. Zahmlený je aj jeho začiatok,“ hovorí lesník.

Ale, ako sme už v úvode spomenuli, pramene riek v horách sú tvrdé oriešky. „Nájsť sútok Veľkého zlomiskového a Furkotského potoka nebolo ťažké. Leží v nadmorskej výške 1 140 metrov neďaleko cesty medzi Štrbským Plesom a Podbanským,“ hovorí Pavol Kráľ. Odtiaľ sa vybral proti prúdu Veľkého zlomiskového potoka. Riečka nabere zopár prítokov.

(krátené)

Autor: Jana Čavojská

Súťažil aj so Saganom. Zlatý Slovák z Ria chce ísť na šampionát zdravých

Cyklista Jozef Metelka vybojoval na paralympiáde už dve medaily. V Riu ho čakajú ešte dva štarty.

„Zlato som si prial k narodeninám a vyšlo to. Teraz som si dal najväčší darček, je to prvá splnená meta,“ hovoril 30-ročný Slovák. Trojnásobný majster sveta v dráhovej cyklistike bol od malička zbláznený do športu. Miloval lyže, tenis, korčule. V britskom Oxforde sa venoval štúdiu trénerstva a v Británii rozbiehal vlastnú tenisovú akadémiu.

Život mu zmenila nezavinená dopravná nehoda. Pri jazde na motorke mu automobil nedal prednosť. O pár dní mu lekári museli amputovať ľavú nohu pod kolenom. Odvtedy uplynulo šesť rokov. „Len ťažko sa dá opísať, aké to bolo po tom, čo som prišiel o nohu. Boli to

negatívne emócie. Rád by som teraz vrazil, že som vtedy vedel, čo mám ďalej robiť, aby som sa cez to dostal,“ spomína Metelka.

V cyklistike sa vypracoval medzi svetovú špičku. V stíhacích pretekoch na štyri kilometre v Riu dokonca zlepšil svetový rekord - 4:29,112 minúty. Hoci mu chýba celé ľavé lýtko, nerád zostáva iba na súťažiach hendikepovaných.

„Oveľa radšej súťažím so zdravými pretekármi. Je to oveľa ťažšie, musím ísť skutočne na maximum, ale baví ma to viac,“ hovorí.

Súťažil aj so Saganom

Vlani rodák z Piešťan prekvapil aj na slovenskom šampionáte v cestnej cyklistike. Jazdil v pelotóne so všetkými ako rovnocenný súper.

„Jeden z výsledkov, ktoré si za minulý

rok najviac cením, je moje desiate miesto na majstrovstvách Slovenska. To bolo úžasné a bol som veľmi milo prekvapený, čo sa mi podarilo. Pršalo a bolo veľmi zlé počasie. Ráno som si hovoril, že keď prídem vôbec do cieľa, budem rád. Celý deň som bojoval, viackrát mi hlavná skupina ušla, ale nakoniec z toho bolo desiate miesto,“ opisoval štart v Žiline, kde získal titul Peter Sagan.

„Povedal by som, že som urobil krok k vrcholu športovej kariéry. Dúfam, že Slovenský zväz cyklistiky sa bude chcieť pohovárať o tom, ako by som mohol reprezentovať Slovensko na majstrovstvách sveta nie paracyklistov, ale medzi zdravými,“ vrazil z Ria Metelka.

(krátené)

Miroslav Šebela - Šport SME

Canadians who hold dual citizenship with another country will soon be required to use their Canadian passport when returning...

Canadians who hold dual citizenship with another country will soon be required to use their Canadian passport when returning here — a change that may have caught many of the nearly one million dual citizens by surprise.

“A passport from any country is already accepted as a universal ID,” JaShong King, an Ottawa student, tells Yahoo Canada News. “Why not have those passports as identification, and the border computers check it?”

“Starting September 30, 2016, all air travellers will need to have appropriate documents to travel to Canada before they can board their flight. Canadians, including dual citizens, will need to show proof they are Canadian citizens and use the right travel documents,” reads the Government of Canada website.

The government warns online that Canadian citizens travelling without a Canadian passport, temporary Canadian passport or a Canadian emergency travel document may not be allowed to board their flight into Canada. The policy change is part of a wider move

towards an electronic screening system meant to increase border security.

An official from Immigration, Refugees and Citizenship Canada was not immediately available for comment.

The government began distributing handouts advising of the change at airports and

posting about the upcoming requirement on social media in March, the Toronto Star reports.

Also at the end of September, Canadians will no longer be eligible to use the electronic travel authorization system introduced last year that requires air passengers to sub-

mit biographic, passport and other personal information through the immigration department to be prescreened for entry to Canada. When the new policy comes into effect, holders of a Canadian passport will be expected to use that for entry instead.

Right now Canadians can use their passport from another country to enter this one as long as they provide proof of Canadian residency, including a driver's licence or citizenship card.

King has citizenship to Canada, the United States and the Republic of China (Taiwan), and has valid passports for all three countries. He travels between Canada and the United States often, and wonders if the new policy will affect his NEXUS status with the U.S.

“I mostly travel on my NEXUS card, so I'm also worried if that document is still valid for entry into Canada,” King says.

NEXUS is designed to speed up Canada-U.S. border crossings.

NEXUS members who are lawful permanent residents of the U.S. will need an

Electronic Travel Authorization (eTA) when flying to or through Canadian airports, though NEXUS members who are American and/or Canadian citizens are exempt from that requirement, Canada Border Services Agency spokeswoman Esme Bailey tells Yahoo Canada News.

Some like King considers the move inconvenient and potentially risky.

“This increases my own security risk as now I'll be forced to travel with both passports all the time,” King says. “This increases the percentage chance of loss, as well as the increased chance for thieves to use those lost passports for fraudulent means.”

At least 2.9 per cent of Canadians, or 944,700 people, hold multiple citizenships, according to the 2011 census. The most common country for multiple citizenships is the United States, followed by the United Kingdom, France and Poland.

The new policy on passport use only applies to entry into Canada by air and excludes land and sea arrivals.

Leaving Slovakia is not easy

Canadian diplomat leaves Slovakia after five years, sums up her impressions.

I was privileged to have a longer-than-normal diplomatic assignment as Canada's Charge d'affaires in Slovakia. Five years has gone by so quickly. And if I had to sum up my impressions, I would say: so much has changed and so little has changed.

I will explain. On arrival in 2011, I sought out some services that didn't exist at the time. For example, I wanted to order fresh sushi by phone to my flat, and I wanted to hire a dog-walker so that 14-year old Shindig could get more exercise when I was working long hours. Five years later, there are so many providers of these services. In general the start-up community is dramatically more active and there are signs of new entrepreneurial activities wherever you look.

At the same time, there is still so much administration involved in starting a business. And, well, corruption and law enforcement area sensitive topic everywhere in the world.

When speaking about plurality and diversity in Slovakia, the Bratislava PRIDE parade resumed in 2016 after a break related to the 2015 referendum on the importance of “traditional” family structures. Over 2000 people took part in what was a joyous celebration in the streets of Bratislava. Despite the counter-demonstrations, I can see that Slovak society is becoming more comfortable with same sex couples and non-traditional lifestyles. People

Kathy Bunka and Isabelle Savard prepare to cook up a storm, in a 2012 series *Cooking with Ambassadors*. (Source: Jana Liptáková)

increasingly realize that there is nothing to lose and everything to gain by accepting others for who they are. Alongside my diplomatic colleagues, I signed a letter of support stating that annual Pride events will contribute to promoting positive changes in societal attitudes towards LGBTI persons and to building more inclusive societies.

On the other hand, legislation is not yet in place to provide the same rights to people regardless of their sexual orientation: taxation and employment laws

need to adjust to the new reality. The dribble of tourists passing by the Embassy Office of Canada in the summer of 2011 has turned into a flood: tourism is growing at phenomenal rates. GOOD IDEA Slovakia to brand the country and to host international events which showcase the beauty of the Old Town, the infrastructure, parks, rivers and wildlife, a rich culture and strong traditions. Slovakia's visibility in Europe and in the world has grown considerably. A New York Times travel article about Bratislava

printed in March 2012 was entitled, “A Vienna Getaway Minus the Crowds”. Presumably, the author of the article wanted to use Vienna as a hook to get people to read the story. But early in August this year, Bratislava made the headlines with a Times story titled, “A Renewed Cafe Culture Perks Up Bratislava's Old Town”.

The challenge here is that few tourists venture beyond Bratislava and they miss Slovensky Raj, the Tatras, Mala Fatra and hundreds of other beautiful sites further east.

Leaving Slovakia is not easy. Professionally, at the Embassy Office in Bratislava, we achieved what we set out to achieve: wider awareness of the soon to enter-into-force Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA) and an active trade and investment relationship between Canada and Slovakia. Canadian companies now employ over 3000 Slovaks, making a significant contribution to the Slovak economy.

Canadians and Canadian-Slovaks have been well-served by the consular program and Canada's presence has been visible. Personally, all I can say is that I'll be back to spend Christmas in Slovakia. So it's not good-bye but rather, farewell for now.

By Kathy Bunka, the outgoing Canadian Chargé d'Affaires in Slovakia

30. Aug 2016

Eparchy continues to thrive!

By *Mary Siroky Snell*

September 8, the Feast of Nativity of the Mother of God, is a state holiday in many countries. In our Eparchy, it is the Feast Day of the Cathedral church in Toronto: the seat of the bishop. On a beautiful Sunday afternoon, two bishops: Bishop John Pазak, CSsR and Bishop John Kudrick, OSF, a dozen priests of both byzantine and latin rite, a deacon, subdeacon and half a dozen altar servers entered the cathedral filled with parishioners and guests to the sounds of "Vosel jesi, Archijereju". The church was decorated with beautiful white rose arrangements and looked regal. All our eparchial priests were at the altar along with a guest Byzantine catholic priest from our sister Eparchy in Parma, Ohio, one from the Ukrainian Eparchy of Toronto and a representative of the Redemptorist order from Saskatchewan. We were also honoured by the presence of H.E. Andrej Droba, the Slovak Ambassador in Canada and his wife. It was wonderful to have the church filled with regular parishioners and guests from near and far. Fr. Marek Novicky welcomed everyone. Bishop Pазak's homily was spiritual and uplifting. His devotion to the Mother of God is obvious from the passion with which he speaks about her. Liturgy concluded with anointing - "mirovanie" - the sign of the cross made by a priest or a bishop, on a forehead of the faithful: greeting of "Christos poseredi nas" - Christ is among us - from the priest is followed by an answer of "jest i bude" - He is and will be - by the faithful.

Some facts about the Eparchy, Cathedral, Bishop John and Fr. Marek - the main reason for the celebration this day:

Our forefathers began their emigration from Slovakia to Canada towards the end of 1880's and settled in western Canada. It did not take long for them to form the first church: in 1921 in Lethbridge, Alberta. As new immigrants settled in Eastern Canada, our church in Montreal was established next in 1930.

After WWII more priests: Rusnak, Mina, Krafcik, Chanath, Fuga and Zouzal joined our faithful and started to minister in Canada. Our Toronto parish was established in 1951. Many of the original people who transformed the Shaw St synagogue into the cathedral it is today, are gone however many of their families are still part of it. Parishes in Hamilton, Welland, Oshawa and Windsor soon followed. When we began, all our parishes fell

under the Ukrainian Catholic Eparchy of Toronto. In 1957, all Slovak parishes were formed into newly - established Slovak deanery, with then Rev. Michael Rusnak as the first dean. In 1964 Holy See made a further announcement: Fr. Rusnak was appointed auxiliary bishop to Bishop Borecky of Toronto with rights to be the Apostolic Visitor for all Slovaks of Byzantine Rite in Canada. So we had our own Bishop. October 13th

1980, the Holy See created an independent Eparchy for Slovaks in Canada. This Eparchy reports directly to the Holy See. Bishop Rusnak was named the first Eparch. Imagine the happiness felt by our families when a small community of faithful was granted such an honour: first our own Bishop and now our own Eparchy. Our church in Slovakia was persecuted and here we were in Canada - just a handful of us - with our own Eparchy! The

joy was not only felt here, it was also felt by the faithful in Slovakia. The Eparchy of Ss. Cyril and Methodius has jurisdiction over Slovaks of the Byzantine Rite in all of Canada.

Bishop John was no stranger to our Slovak community: he spent his summers with Fr. Fetsco at the church on Shaw St - he was a seminarian who was testing the waters...in Bishop John's case, although after his ordination he served parishes in the Ukrainian Eparchy in Western Canada, in the end he was sent back to the Slovaks. Bishop John is celebrating 50 years of religious life and 15 years of being an Eparch: he has dedicated 50 years to the service of Our Lord. Very few people can boast of such a long career and he is still going!!! May God grant him many more years in good health to continue this work!

Fr. Marek is celebrating 10 years of priesthood. He is half of Bishop's age yet has many accomplishments under his belt: he was ordained to the priesthood in 2006 and in those short 10 years he served in 3 parishes in Slovakia, as the personal secretary of Archbishop Babjak for 2 years, in charge of a Centre for relaxation in Slovakia for a year and now he serves as the administrator of our Cathedral as well as being Bishop's right hand. In his reasonably short career, he accomplished a lot - and he has a lifetime of opportunities ahead of him. May God grant him many more years in peace, health and happiness.

When people arrived at the banquet hall after the liturgy, it was truly worthy of royalty. Tables and chairs covered with ivory skirts. Centrepieces of yellow roses adorned the tables. More than 150 guests were indeed treated royally. Service was superb and when introductions and speeches were made, everyone was attentive. H.E. Andrej Droba's speech was heartwarming as were the speeches by Bishop John and Fr. Marek. Since the collection from the liturgy was targeted for the construction of an accessible ramp for the cathedral as well as the parish hall, the Eparchy was the first one to donate a sizable amount to show its support. During his speech, Fr. Marek said "the Eparchy continues to thrive and it will continue to live on as long as all of us continue to support it". It truly made an impact on me and a lot of other people realized that what he said is indeed true: as long as we continue to support it and with God's help, the Eparchy will grow and prosper.

Guard of Honour Watching State Symbols in Parliament as of Today

Bratislava, September 6 (TASR) – State symbols in an entrance hall of Parliament will be guarded by the Guard of Honour of the Slovak Armed Forces as of Tuesday,

TASR learnt on the same day. The idea came from Parliamentary Chairman Andrej Danko (Slovak National Party/SNS) who

believes that the gallery of state symbols should be perceived as a national altar. "I want this place to be considered as a heart of Parliament. I

want it to be a national altar," Danko said following the guard's muster. According to him, changes in parliament should revive national awareness. In addition to Danko, the ceremony was held in the attendance of Prime Minister Robert Fico (Smer-SD), the parliament's management and some MPs and ministers. President Andrej Kiska, who is the chief commander of the Armed Forces, was missing. Danko said that Slovaks have their own state just for a short time. We are still learning democracy and tolerance and national awareness has to be built. "We need to insist on the national pride and respect for ethnic minorities, we need to

honour each other, but should not forget about history that helps us to draw a lesson," said Danko. The Guard of Honour is just on trial in Parliament. "I am curious about reactions," said Danko, adding that the ones he has got so far are positive. Slovakia has four state symbols – a national emblem, a state flag, a state seal and an anthem. They have been placed in the entrance hall of Parliament. NATO and EU accession documents were until recently exhibited there, too. Danko explained their current absence there by a lack a space and promised to make it.

Slovak Constitution Day Gets Record Crowd

The most interesting thing about the annual Constitutional Day celebration at the Slovak Embassy in Ottawa is that it had the biggest crowd it has ever had. The Lord helped by making the weather hot, so that people could go on the outside to eat and drink and celebrate. There was really not enough space inside to fit them all in.

Many more diplomatic and business outsiders were there than ever before. Is Slovakia - at last - actually recognized as a real and important world country? Also likeable was that plenty more people of Slovak origin came in Slovak costumes than in previous

times. And many more of them were younger adults instead of older generations this time.

Ambassador Andrej Droba's opening speech praised some Slovak artists in Canada. One was particularly important. It brought attention to those non-Slovak important people how important a Slovak can be in art work uniquely Canadian. Droba told them that our sculptor Esther Bryan just a few months ago got the Governor - General's award for her giant work 'Quilt of Belonging'.

That work would cover several walls in any display building. It is composed

of small square 'quilts', each one made for and by Canada's ethnic peoples. Bryan persuaded them to show in art who they are and how we all belong. Nearly three million people have seen it in all across Canada and the United States. Some Europeans now seem to be interested in seeing it... after all, many quilts are of European people origins.

Also something new was that the Ambassador had a Canadian diplomat - Mrs. Alex Bugailiskis, Assistant Deputy Minister for Europe at Global Affairs Canada, congratulating and welcoming all in a speech after him. No outsider has ever been a speaker

before before.

Of course, the main events - other than enjoying Slovak food and wine - were discussions between attendees for friendship, business, politics or world affairs. Some Slovaks even remarked that they heard and even helped non-Slovak business and political figures talk to each other, exchange identify cards, and even discuss economic and political connections and meetings.

Let's all Slovaks work to make this kind of real advance work in future forever.

Jan George Frajkor

British English teachers stay popular in Slovakia

Though demand for native speakers from the UK remains high, the supply lags behind as natives prefer to teach at home, in Slovakia's neighbouring countries, or in exotic countries.

The English language is not only a bridge in communication with foreigners, but in most business sectors it has become an essential tool for everyday life. Hence, many Slovaks learn the language in groups or one-on-one with a teacher. Natives coming from the UK are the preferred teachers. But experts stress that demand for native speakers is still driven by the notion among students that anyone with a passport of an English-speaking country is also good at teaching the language.

"Slovak students ask for native speakers regardless of their qualification and higher education," Klaudia Bednárová, chairwoman of the board of directors of AJŠ and director of The Bridge English Language Centre, told *The Slovak Spectator*.

Demand for natives

The Slovak market is pretty buoyant with healthy demand and good supply to meet that demand, mainly in Bratislava, said Jonathan Hill, a UK native who teaches English in Bratislava.

There are about 10 to 15 percent of native speakers who teach at language schools in Slovakia, according to the survey of the Slovak Association of Language Schools (AJŠ). Hill pointed out that when he first came to Slovakia a decade ago, most people were prepared to pay quite highly for native speaker teachers as there was a huge demand. The financial crisis in 2008-2010 changed the attitude which resulted in a huge cut in training budgets, he said.

"A lot of foreign teachers decided to leave Slovakia at that point and go to healthier markets such as Saudi Arabia, China and the Far East where the demand far exceeds the current supply of teachers," Hill said.

Another English teacher, Simon Flint, who witnessed an explosion in teaching English when he arrived to Slovakia in

2000, explained that the high demand for native speakers helps a teacher to specialise in teaching young learners or the business community. The increasing international investment there continues to drive the demand for languages, he said. "Current school children are expected to have a working knowledge of English as well as another foreign language," Flint told *The Slovak Spectator*.

Teaching in schools

The situation on the market greatly depends on where teachers work. Most native speakers end up working for language schools because they do not know the language, culture and country they are in, said Hill. In short, working for a language school gets people going, however, in the long-term they may want to look into going it alone. The Slovak market provides both private and public language schools. As of May 2016, there were 31 state language schools in Slovakia, according to the Education Ministry's report. Additional evidence from the Slovak Centre of Scientific and Technical Information (CVTI) from September 2015 reveals the situation in the Slovak education system. There were 352 full-time and part-time teachers of all languages in state schools, 291

teachers in private schools and eight teachers in church schools. In total, 10,327 students learning English in state schools, 4,110 students in private and 127 students in church institutions.

Hill classifies the British Council and International House among decent language schools with strong teacher development and training programmes. Unfortunately, teachers need to be qualified and possess either the Cambridge English Language Teaching to Adults (CELTA) or Teaching English as a Foreign Language (TEFL) certificates that includes 120 hours. Bednárová pointed out that at present native speakers who are pleasant, communicative and well-read easily find work in Bratislava without qualification as the market does not require real teaching abilities.

"They come, chew the fat, and unless they are not physically annoying people or blood suckers, students do not have problems cooperating with them," Bednárová said.

Freelancing brings benefits

The best long-term bet is freelancing as people need to earn money and just working for one school alone does not often earn you enough money to live, Hill opined.

"Therefore, most teachers

often work for multiple schools and still teach evenings or weekends to top up their incomes," Hill said. Working independently certainly has benefits, salary included, said Flint who previously experienced being a teacher and teacher manager for a large language school.

Problems of the market

However, Slovakia is a small and relatively "off the radar" country in comparison with Asia, Latin America and the Middle East which are much more enticing territories with populations of relatively exciting people to teach. Moreover, the country lacks career development for English teachers, Hill said.

"Most native teachers I know stay for around two years before going to a place where they can make more money or gain more experience which unfortunately Slovakia cannot offer," Hill said. Even if the teacher is qualified, has over 10 years of experience, speaks Slovak and has ground in the country, he is still being paid the same as a fresh to the business English speaker, Hill said. Teaching English is often perceived as a "gap year" job and something that people do once they finish university.

"This is partly because the barriers to entry are low, and as long as you can speak

English like a native then you can get a job teaching anyone," Hill said,

More known neighbours

Though initial conditions of Visegrad Group (V4) countries are very similar, native Brits prefer to go to Slovak neighbours. Prague is significant with its training centre for Oxford and Cambridge teaching certificates, Budapest offers a high-class university and training centre and Poland has a strongly populated market, Bednárová noted. "The number of ordinary teachers at elementary and secondary schools in Poland are almost the same than in Slovakia," Bednárová said.

AJŠ prepared a survey about the weak attractiveness of Slovakia among Brits which shows that a huge interest in tutoring in the last three to four years has kept qualified teachers in the UK. Among other factors are noted dominance of Prague and concern for Asia and the Middle East where salaries are much more interesting than in Central and Eastern Europe, "although the last factor was sexy mainly in the nineties", Bednárová said.

Future improvements

To improve the market, Hill proposed to provide more of a voice for the "career" of English teachers where they can campaign for better pay, rights and get access to better training and development. If this were to be done, teaching English in Slovakia would start to be taken much more seriously, he said.

Flint hopes that British teachers of English will continue to seek opportunities in Slovakia despite the recent political developments while nobody really knows what Brexit actually means for the UK and the EU. "Whilst I am personally disappointed with the result, I hope that Slovakia will still be seen as an attractive and interesting location to teach and live in," Flint said.

Anyone who stays in this business in Slovakia does it because they love it and they really want to help people learn, Hill said.

Peter Adamovsky
Slovak Spectator

Slovakia has tow golds, two silvers in shooting and cycling

Rifle shooter Veronika Vadovičová won the first Rio paralympic medal for Slovakia on the first day of the games. Two more golds and one silver medal were added by September 12.

Vadovičová secured one of the first gold medals of the Games after an exhilarating R2 (women's 10m air rifle standing SH1) final, with Chinese pair Cuiping Zhang and Yaping Yan rounding out the podium with second and third places respectively, the paralympic.org portal reported.

Vadovičová also achieved the best shooting results in the final of the history of the paralympics, with 207.8, the Sme daily wrote.

"Until now I would always win the qualification and Zhang the finals," Vadovičová said as quoted by the SITA newswire. "I am happy that things turned around in the right moment."

Chinese representative Cuiping Zhang, the major opponent of Vadovičová, finished second, followed by her compatriot Yaping Yan.

"During the finals I was reconciled to the fact that I could not make it against Zhang," Vadovičová said and admitted

that after the initial rounds she did not even hope for a medal. "Then I changed my position, turned a little, and it started going well."

Vadovičová was born with a schistor-

rhachis, a vertebral malformation and as a child she was paralysed from the knees down. Now 33 years old, she is able to walk short distances but generally uses a wheelchair to move. She had experience with the rifle in her childhood when her two older brothers would shoot in the garden and would let her have a go too, Sme writes. She started training in Vištuk in 1998 and two years later she attended her first paralympics, in Sydney. She won her first medal in 2008 in Beijing - a gold.

After Beijing she became a professional athlete, the only professional among all the Slovak representatives at the paralympics.

Veronika Vadovičová won one more gold medal on September 10 when she beat her rivals - including German Natascha Hiltrop - in a combined discipline air rifle 60 in the lying position. In the same competition, another Slovak athlete Radoslav Melenovský ended fourth, SITA wrote.

Metelka triumphs, too Slovak cyclist Jozef Metelka also triumphed at the Paralympics in Rio: first, he won silver in the 1 kilometre race with fixed start on September 8, the day of his

30th birthday. Two days later, he triumphed in the pursuit race over 4 kilometres, beating Australian Kyle Bridgwood in the finals. Even in the qualification round, he made a new Paralympic record with a time of 4:29,112 min. "It worked out," Metelka rejoiced, making funny tricks and dancing with his bike. "I am very glad, the expectations I had with my coach were fulfilled. I fulfilled the set plan. As I said repeatedly - heaven is the only limit. I am very happy, I could ride for four more kilometres right now," Metelka said, as quoted by TASR. He added he had enjoyed the race and hopes to add two more good results in the road races. One day, he would like to compete with cyclists who have no handicap, he told the newswire.

Another medal is expected on September 12 from Slovak boccia team - Michaela Balcová, Samuel Andrejčík and Róbert Ďurkovič - who made it to the finals in BC4 and who will bring home either silver or gold, SITA wrote.

On the other hand, Rio 2016 is the first time when the Slovak ping-pong Paralympic team has not won a medal.

INTERNATIONAL TRAVEL

Travel with confidence - Travel with us!

Agatha Rondzik
416-922-7775

Your next vacation is waiting for you

Building memories, one vacation at the time... Call us today and let us help you with your next vacation planning.

We will help you build those memories with luxury and adventure cruises, romantic honeymoons packages, safaris, exotic island getaways and tours. Fulfill your travel dreams with your next trip.

Contact us today for our comprehensive and up-to-date specials so we can narrow your choices for your perfect vacation.

We are looking forward to making your next trip a memorable one, so **CONTACT US TODAY** and you can get packing!

Air Canada Rouge has introduced flights to Prague, Budapest, Kosice, etc.

Reminder: As of March 15, 2016 the eTA (Electronic Travel Authorization) is in effect for visitors to Canada.

Julia Rottko
905-990-0961

Tatiana Jantoška
416-626-9779

OUR ADDRESS : 600 SHERBOURNE ST. TORONTO SUITE 301 TORONTO ON M4X 1W4

(across the street of Sherbourne Subway Station) Very convenient location with subway access or parking behind the building

Please call us: (416)922-7775 or 1-877-922-8775 cell. (416)939-6118 or send an email to: agatha@intertravel.ca or intertravel@rogers.com Follow us of Facebook: www.facebook.com/intltravel website: www.intertravel.ca

TICO Registration # 50016556

Prevoz na Slovensko VIAC AKO 20 ROKOV SKÚSENOSTÍ

PREVOZ NA SLOVENSKO za bezkonkurenčnú cenu

Ochotne Vám prevezieme v kontajneroch na Slovensko vaše autá, stroje, nábytok, či iné veci.

Sme tu pre Vás už 20 rokov.

ACCUSONIC Corp., Toronto - BS Acoustic, s.r.o., Slovensko
(905) 940 9820 e-mail: accusonic@rogers.com

Objednávka na predplatné/Subscription Form

1 rok \$75.00 do Kanady/1 Year \$75.00 in Canada
(\$100.00 do Spojených štátov/United States - \$100.00 ~ \$140.00 do iných krajín/Other countries - \$140.00)

Osobné predplatné na/Personal Subscription • 1 rok/1 year • 2 roky/2 years • 3 roky/3 years

Meno/Name _____

Adresa/Address _____

Mesto/City _____

Provincia/Province _____

Poštový kód/Postal Code _____

Telefón/Telephone _____

E-mail _____

Predplatné ako dar na/Gift Subscription • 1 rok/1 year • 2 roky/ 2 years • 3 roky/3 years

Meno/Name _____

Adresa/Address _____

Mesto/City _____

Provincia/Province _____

Poštový kód/Postal Code _____

Štát/Country _____

Prikladám sumu/ Enclosed is the sum of \$ _____ (Vystavte šek na Kanadský Slovák)/ (Cheque payable to The Canadian Slovak)

Pošlite na adresu/Mail to Kanadský Slovák, 259 Traders Blvd. East, Suite 6, Mississauga ON L4Z 2E5

*Karol Plicka
Vo Viedni som sa narodil,
v Prahe som býval,
ale na Slovensku som žil.*

**Travelling Outside of Ontario?
Have You Purchased Travel Insurance?**

Call us for the Best Rates

UNIGLOBE
Enterprise Travel

1221 Yonge Street, Toronto
Tel: 416 504 3800
Toll Free: 1800 825 7577
Monday - Friday: 9:00 AM - 5:00 PM

HEART OF EUROPE HOLIDAYS

email: blanka@premieregroup.com
dianab@premieregroup.com

IATA tico.ca CLIA

28 Years of Honesty, Integrity & Professional Service

SOLD

REAL ESTATE
HOMeward
BROKERAGE

Luba Henderson
Broker
416 657-4188

Experience, Knowledge, Results you can count on!
E-mail: lubahenderson@sympatico.ca

Sylvia's Bakery
Burlington

Find us at local farmer's market
Dundas - St. Catharines - Welland - Niagara Falls
Port Colborne - Milton - Georgetown

(905) 616 - 0624

OAKVILLE meats & deli
oakvillemeats.ca

Specialize in...
Pig & Lamb Roasts
European Style Smoked Meats

Store: 905-582-7644 Yopa: 416-938-6341
467 Speers Road #10 Oakville, ON, L6K 3S7

The THISTLECREEK HEALTH CARE LTD.

(905) 582 - 9519

Ask About Our Services:

- In-Home Health Care
- Registered Nurses
- Caregivers / Companions
- Live Ins / Live Outs
- Personal Support Workers
- PrePaid Short-Notice Support

www.thistlecreekhealthcare.net

WORLD-CLASS SLOVAK BEER

Zlatý Bažant
v predajniach LCBO

Golden Pheasant

www.zlabybant.sk